

camp valencià

nº 291 març - abril 2026 / 3 €

Sumari

LA UNIÓ sol·licita autoritzacions excepcionals per lluitar contra plagues i malalties

Jornada del Caqui de LA UNIÓ a Benimodo, cap a una gestió integrada i sostenible

LA UNIÓ reclama que no se etiquete como trufa negra aquellos productos que no la contienen o están elaborados con aromatizantes

LA UNIÓ continua en gener i febrer amb les protestes

Variedad
TODOLIVO
I-15^P

Productividad alta y constante.
Elevado rendimiento graso temprano.
Alta tolerancia a enfermedades y sequía.
Fácil manejo y excelente AOVE.

<https://www.todolivo.com/todolivo-i-15-dossier/>

Todolivo SL · Córdoba (España)
Tel. (0034) 957 42 17 40
www.todolivo.com

ACTUALITAT

MANIFESTACIÓ Més de 440 llauradors i ramaders de LA UNIÓ i 10 tractors, en la gran protesta que culmina davant el Ministeri d'Agricultura (04)

ELS PROJECTES DE LA UNIÓ

PROYECTO TRACEA Hacia ingresos complementarios a través de la Agrovoltaica (09)

SECTORS

CÍTRICS La reconversió varietal en cítrics de Barrachina és una oportunitat necessària, però insuficient si no va més enllà (26) / El sector cítricol tindrà cinc anys d'extensió de norma. Com afecta als productors? (27)

SERVEIS

LABORAL LA UNIÓ firma el primer convenio agropecuario unificado (39)

Edita: La Unió Llauradora i Ramadera

C/ Marqués de Dos Aigües, 3-1 (46002-València).

Telèfon: 96 353 00 36. Fax: 96 353 00 18.

CONSELL EDITORIAL: Carles Peris, Luis Javier Navarro, Arturo Zaragoza, Paco Benavent, Isabel Navarro, Antonio Gutiérrez. Daniel Carbonell, Juan Vidal i Fernando Durà.

REDACCIÓ: C/ Marqués de Dos Aigües, 3-1 (46002-València).

Telèfon: 96 353 00 36. Fax: 96 353 00 18.

e-mail: launio@launio.org

DIRECTOR: Josep Sanchis REDACTORS I COL·LABORADORS: José M^a

García Álvarez-Coque, Joan Ramon Peris, Paco Català, Ferran Gregori, Joanma Mesado, Alberto Travé, José Castro, Beatriz Garrigós, Lourdes Fernández, Laura Palacios, Teresa Escrivà, Vicente Marco, Ricard Ballester, Amparo Calabuig, Albert Quiles i Francis Ferreres.

PUBLICITAT I ADMINISTRACIÓ: Departamento Comercial y Montse Barrabés (Publicitat i Subscripcions), Ana Pérez (Administració) i Ana Palerm (Distribució).

FOTOMECÀNICA I IMPRESSIÓ: Iagràfica comunicaci3n. Av. Al Vedat, 180 planta alta local 31. Centro Comercial Las Américas. 46900-Torrent.

DISTRIBUCIÓ: Servicios Documentales Avanzados SL. Polígono Industrial El Oliveral, C/28-A. 46394 Riba Roja de Túria (València). Tel.: 96 166 66 69

EL NÚMERO 291 DE CAMP VALENCIÀ ES LLIURÀ A LA IMPREMTA el 16 de març de 2026.

FOTO PORTADA: Arxiu

Dipòsit legal: V - 3260 - 1991. CAMP VALENCIÀ és una publicaci3n de La Unió Llauradora i Ramadera i només manifesta la seua pròpia opinió mitjançant les notes editorials. Les opinions expressades en els articles són exclusivament les dels seus signants.

BENIPLANT

VIVERO DE AGRIOS

Te ofrecemos las mejores plantas de cítricos en distintos formatos de producción.

Cultivos de calidad con una cuidada sanidad vegetal desde la semilla.

VIVEROS: Ctra. Nacional 340, km. 1.039 12598 PEÑISCOLA (Castell3n)
Tel.: 964 48 93 54 · E-mail: info@beniplant.es · www.beniplant.es

MANIFESTACIÓ// Una de les mobilitzacions més multitudinàries

Més de 2.000 llauradors i ramaders i 200 tractors reclamen a València “un futur per al camp i la sobirania alimentària”

La ciutat de València va protagonitzar el passat 29 de gener una de les mobilitzacions més multitudinàries esdevingudes en el ‘superdijous’ del camp espanyol, amb una trentena de protestes en tota Espanya contra les polítiques agràries de la Unió Europea. / Redacció

Més de 2.000 llauradors i ramaders i 200 tractors van assistir des de diferents comarques a una manifestació convocada per les organitzacions professionals agràries de la Comunitat Valenciana -La Unió Llauradora i Ramadera, AVA-ASA-JA, CCPV-COAG i UPA-PV-, amb el suport de Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana i altres entitats socials i empresarials, en la qual el conjunt del sector agrari va rebutjar els acords comercials sense reciprocitat -com el tractat de Mercosur- i les polítiques que està duent a terme la Unió Europea i van reclamar “un futur digne per al camp i la sobirania alimentària”.

Dues caravanes de tractors van arribar a la capital del Túria procedents de La Ribera Baixa, l’Horta Sud (la ruta va tindre parades a Cullera, Sueca, Sollana, El Romani, Silla i Sedaví) i l’Horta Nord (amb punt de concentració a Meliana i travessant Almàssera i Tavernes Blanques). Tant els tractors com les persones van confluïr enfront de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHJ), en l’avinguda Blasco Ibáñez, provocant problemes de trànsit en algunes de les principals entrades i vies de la ciutat.

Els dirigents agraris van exigir davant la CHJ, organisme dependent del Ministeri per a la Transició Ecològica, el pagament d’una indemnització justa i suficient per a compensar la usurpació de la propietat d’aquelles parcel·les arrasades per la DANA que passaran a Domini Públic Hidràulic (DPH). També van exigir més recursos hídrics per a garantir una producció estable i de qualitat, agilitzar les obres de reconstrucció i posar en marxa les infraestructures hidràuliques que aquesta riuada ha evidenciat que són necessàries.

Durant el recorregut, el sector va escenificar amb disfresses i pancartes els productes agraris valencians castigats per la competència deslleial de l’acord amb Mercosur: taronges que van criticar “el suc del Brasil acabat d’esprèmer des de 8.000 quilòmetres”, paquets d’arros que van denunciar “les matèries fitosanitàries que estan prohibides en l’Albufera però sí que es permeten als arrossos de l’Uruguai”, vaques europees en contraposició amb “vaques hormonades de l’Argentina” i apicultors que van alertar de l’entrada sense aranzel de “mels de menor qualitat i baix cost”.

A les Torres de Serrans, un llaurador, Gabriel Matos, president de la comunitat de regants del riu Alcoi, va pronunciar en nom del sector un discurs recreant la figura del Palleter “per a declarar la guerra a la Comissió Europea, per atacar als llauradors, imposar un Pacte Verd d’esquena al camp i posar en perill la nostra sobirania alimentària”.

La marxa va finalitzar a les portes de la Delegació del Govern, on els dirigents de totes les organitzacions agràries van llançar productes agraris en crisi i van dirigir discursos contra els acords comercials de la Unió Europea signats sense reciprocitat, les retallades de la Política Agrícola Comuna (PAC), l’excés de burocràcia i les polítiques que amenacen el futur del camp i de l’alimentació europea.

En primer lloc, van rebutjar la proposta actual de l’acord comercial de la UE amb Mercosur, exigint un estudi d’impacte sobre el sector agrari objectiu i creïble, reciprocitat, clàusules de salvaguarda verdaderament eficaces i complementarietat amb la producció europea. En la mateixa línia, van sol·licitar revisar tots els acords vigents i futurs amb tercers països, especialment amb Egipte, Turquia, el Marroc i Sud-àfrica.

El sector també es va oposar a la proposta de la Comissió Europea sobre el Marc Financer Pluriennal (MFP) i la PAC post-2027, que contempla la integració de la PAC en un fons únic, desmantellant la seua especificitat històrica; una retallada del 22% del pressupost; l’eliminació dels dos pilars tradicionals de la PAC; un augment de la complexitat administrativa; i la tendència a una renacionalització dels fons.

Una altra reivindicació reiterada va ser la simplificació, seguretat jurídica i la posada en marxa de regulacions més adaptades a la realitat agrària que no impliquen una pèrdua de competitivitat; la voluntarietat indefinida del quadern digital d’explotació; i reorientar les polítiques del Govern espanyol prioritant l’agricultura sobre les normatives mediambientals, sempre basades en criteris científics. Sobre aquest tema, van demanar reemplaçar la Llei de Restauració de la Naturalesa, que estableix més limitacions a l’activitat, per una Llei de Restauració de l’Agricultura.

Entre les mesures sol·licitades, igualment, van destacar intensificar i harmonitzar els controls fitosanitaris de plagues i malalties en els ports d’entrada, inspeccions en origen, extensió i rigorositat del tractament en fred i, en cas d’excessius incompliments, la suspensió de les exportacions a la UE; una nova política hidrològica que contemple la construcció d’infraestructures per a emmagatzemar i distribuir aigua, així com un redimensionament dels cabals ecològics i una aposta per la reutilització de les aigües depurades; millorar les assegurances agràries per a cobrir tots els riscos de clima i fauna salvatge; i impulsar les autoritzacions excepcionals de fitosanitaris que no compten amb alternatives eficaces en la lluita contra plagues i malalties vegetals.

Finalment, les organitzacions agràries van coincidir a demanar una Llei d’Emergència per danys de fauna salvatge; adaptar la Reforma Laboral a les necessitats de les campanyes agràries; actualitzar els mòduls de l’IRPF agrari; i revisar el Codi Penal i augmentar els recursos per a millorar la lluita contra els robatoris. ■

Veure enllaç de video i QR:

<https://bit.ly/4aXw1n5>

MANIFESTACIÓ// Malestar al camp per les nefastes polítiques agràries

Més de 440 llauradors i ramaders de LA UNIÓ i 10 tractors, en la gran protesta que culmina davant el Ministeri d'Agricultura

Més de 440 llauradors i ramaders de La Unió Llauradora i Ramadera i 10 tractors, procedents de tota la Comunitat Valenciana, van participar a Madrid el passat 11 de febrer, en la gran manifestació-tractorada del camp convocada per la seua organització estatal Unión de Uniones per a reivindicar i posar l'accent en les nefastes polítiques agràries de totes les Administracions. / Redacció

La delegació de LA UNIÓ va partir de matinada amb autobús des de totes les comarques de la Comunitat Valenciana (220 persones de les comarques de València, 110 de les d'Alacant i altres 110 de les de Castelló). Els tractors van eixir abans en gòndoles per a unir-se a la resta dels d'altres comunitats autònomes, que van partir en cinc columnes fins a l'entrada a Madrid. L'organització preveia 1.500 tractors, però una resolució governativa els va deixar en 500.

El malestar en el camp és gran. Les explotacions agràries travessen una situació crítica marcada per costos de producció creixents, pressions reguladores i la competència derivada d'acords comercials internacionals.

La guerra a Ucraïna va disparar els costos, mentre que acords com els de Mercosur o el Marroc introdueixen competència amb normes sanitàries, ambientals i laborals menys exigents, el que col·loca als productors valencians en clar desavantatge.

Tot això se suma a la incertesa sobre la futura Política Agrícola Comuna (PAC) i el Marc Financer Pluriennal 2028-2034, que podrien retallar ajudes fins a un 22%, afectant directament la renda dels llauradors i ramaders.

El sector ramader enfronta a més un escenari d'emergència sanitària, amb malalties com la Pesta Porcina Africana, la influència aviària, la malaltia de Newcastle o la Dermatitis Nodular Contagiosa, que colpegen la producció i generen restriccions addicionals.

Els acords comercials impulsats per la Unió Europea, especialment l'UE-MERCOSUR, són percebuts com a desavantajosos per a l'agricultura i la ramaderia europea, ja que afavoreixen a sectors industrials i serveis mentre el primari europeu suporta la competència sense reciprocitat. La liberalització comercial sense clàusules espill ni controls rigorosos genera competència deslleial i amenaça la sobirania i la seguretat alimentària, traslladant el risc del productor al consumidor i al conjunt de l'economia local i rural.

Davant aquest panorama, el sector reclama polítiques clares i efectives: una PAC forta i ben finançada, preus justos que cobrisquen els costos de producció, mesures de prevenció i gestió sanitària més eficaces, suports que permeten la incorporació de joves al camp i reduir l'excessiva burocràcia.

La falta de rendes dignes, estabilitat i perspectives futures no sols posa en risc explotacions i famílies, sinó que amenaça l'autonomia alimentària, el medi rural i la continuïtat de la producció d'aliments.

És la quarta protesta que realitza La Unió Llauradora i Ramadera en menys de dos mesos per a denunciar les males polítiques agràries de totes les Administracions. La primera va ser el passat 18 de desembre pels carrers de València, la segona davant la Representació de la Comissió Europea a Madrid el 19 de desembre, la tercera novament a València el 29 de gener i la de Madrid tanca de moment el cicle de manifestacions de l'organització, però tot indica que no seran les últimes. ■

Veure enllaç de video i QR:

<https://bit.ly/3OWeBPc>

Galeria fotogràfica Manifestació 29/01/2026 València

MANDARINA **VA**
seedless

Sin semillas - Color intenso - Elevada producción

 AVASA AGROPACIÓ
DE VIVERISTAS
DE AGRIOS, S.A.

964 76 11 68 - www.viverosavasa.com - info@viverosavasa.com - @viverosavasa

VIVEROS
SEVILLA

Viveros
Gregal

Viveros
GURBÍ

Viveros
BENIPLANT

Viveros
CITROPLANT

vivercitrus

Alcaplant

Anticipa la campaña de Clemenules

CLEMEN *luz*®

Galeria fotogràfica Manifestació 11/02/2026 Madrid

Proyecto TRACEA: Hacia ingresos complementarios a través de la Agrovoltaica

La European Climate Foundation ha firmado un convenio con La Unió Llauradora con el objetivo de seguir impulsando la Agrovoltaica en España. En este año 2026 se traduce en un proyecto llamado TRACEA: Agrovoltaic TRACeability and Agrovoltaic Energy Communities (Trazabilidad agrovoltaica y comunidades energéticas agrovoltaicas). / José Castro. Responsable de proyectos de LA UNIÓ. Agente de Innovación

El principal objetivo de este nuevo proyecto es impulsar el desarrollo, la inversión y la implementación de sistemas agrovoltaicos sostenibles en España, fomentando la colaboración entre el sector agrícola, el energético y las administraciones públicas, con el fin de promover un modelo de producción dual que proporcione ingresos adicionales, potencie la seguridad alimentaria y la transición energética, pero siempre primando la parte agrícola frente a la voltaica

La ambición de LA UNIÓ, arropada por este proyecto, es combatir el despliegue sin control de instalaciones fotovoltaicas sobre suelo de cultivo con el mero afán del beneficio rápido e inconsciente del daño que provoca sobre el suelo que sostiene nuestra soberanía alimentaria. Por el contrario, la agrovoltaica está siempre al servicio del cultivo para proporcionar ingresos complementarios al agricultor y mejorar sus cosechas.

LA UNIÓ va a concentrar su esfuerzo en dos vertientes básicas, en primer lugar, el desarrollo de una norma técnica interna con y para la Asociación Agrovoltaica Española que sea la base de un futuro sello de excelencia para las instalaciones agrovoltaicas y que asegure el predominio de la actividad agropecuaria. En segundo lugar, el desarrollo de un concepto de gran potencial como es el de las Comunidades Energéticas Agrovoltaicas (CEA). Ese concepto nace como simbiosis entre las comunidades energéticas y la agrovoltaica y, de este modo, expandir los beneficios de la agrovoltaica a las poblaciones rurales de todo el Estado español.

Para alcanzar esos dos grandes objetivos, se está poniendo en marcha un modo de trabajo que busca las sinergias con distintos actores, desde entidades certificadoras pasando por

el movimiento cooperativo, la propia Asociación Agrovoltaica Española y La Unión de Uniones.

Dentro de las actividades del proyecto también se va a recopilar información y resultados de todos los otros proyectos en marcha relacionados con la Agrovoltaica. LA UNIÓ es consciente de que no solo se necesita un marco legal y fiscal sólido que prime la agricultura. También se necesitan desarrollar muchos proyectos piloto en diferentes cultivos para valorar agrónomica y económicamente lo que supone para los cultivos esta nueva simbiosis planteada.

La duración del proyecto es durante todo el año 2026 y es la consecuencia de otro proyecto que desarrolló LA UNIÓ junto con la European Climate Foundation en el 2025 denominado Enerwine. En ese caso, se centra en la Agrovoltaica en viñedo, mientras que en TRACEA la visión es mucho más amplia y transversal.

Desde LA UNIÓ se pretende que la Agrovoltaica sea una realidad y que en el caso de las explotaciones agrícolas que cumplan las condiciones y los requerimientos energéticos necesarios -un mínimo de autoconsumo- se pueda implantar este proceso que, además de los ingresos complementarios que genera, pueda contar con ventajas fiscales y ayudas reguladas para ello. ■

SUMITOMO CHEMICAL

Creative Hybrid Chemistry
For a Better Tomorrow

maxcel®

FITORREGULADOR

Nuevo uso en Aguacate

Fitorregulador a base
de 6-Benziladenina,
que proporciona mejor
cuajado y mayor calibre
de fruto

**WE
CHANGE
THE
GAME**™

KENOGARD

CULTIVAMOS LA INVESTIGACION • 研究深耕
Kenogard, S.A.U. es una empresa de Sumitomo Chemical Co., Ltd.

www.kenogard.es

LA UNIÓ propone la inclusión de energía agrovoltaica como actividad accesoria en el régimen de estimación objetiva agraria

LA UNIÓ propone al Ministerio de Agricultura la incorporación de la venta de energía procedente de instalaciones agrovoltaicas como actividad accesoria de la explotación agraria en el régimen de estimación objetiva del IRPF, garantizando su compatibilidad fiscal, evitando exclusiones automáticas del sistema de módulos y favoreciendo la diversificación de rentas sin penalizar la profesionalidad agraria.

LA UNIÓ propone una campaña estatal permanente de promoción de la agricultura ecológica

LA UNIÓ propone al Ministerio de Agricultura el lanzamiento de una campaña estatal permanente, con dotación presupuestaria específica y estable, para incrementar el conocimiento del consumidor sobre la producción ecológica y el logotipo europeo de la Eurohoja, único distintivo oficial conforme al Reglamento (UE) 2018/848, reforzando su posicionamiento en el mercado interior.

LA UNIÓ propone a Conselleria de Agricultura una etiqueta distintiva para identificar los productos de venta directa

LA UNIÓ propone a la Conselleria de Agricultura la creación de una etiqueta distintiva para identificar y promover los productos de venta directa de productos propios de agricultores y ganaderos y los canales cortos de comercialización, con el fin de impulsar el consumo local y reducir la huella ecológica.

LA UNIÓ propone una doble tarifa eléctrica para riego agrario

LA UNIÓ propone al Ministerio para la Transición Ecológica, a través del Ministerio de Agricultura, el establecimiento de una doble tarifa eléctrica para riego agrario que permita, entre abril y octubre, disponer de 16 horas diarias en periodo P6 para energía y potencia, incluyendo 8 horas nocturnas y 8 diurnas, además de las 24 horas en sábados, domingos y festivos.

LA UNIÓ propone un plan estatal de promoción de la miel de origen nacional

LA UNIÓ propone al Ministerio de Agricultura la aprobación y financiación directa de un plan estatal de promoción genérica de la miel de origen nacional, orientado a valorizar su trazabilidad, calidad diferenciada y contribución ambiental de la apicultura profesional, reforzando el etiquetado claro del país de origen y fomentando el consumo interno frente a importaciones a bajo precio.

LA UNIÓ propone un refuerzo normativo contra el greenwashing agroalimentario

LA UNIÓ propone al Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030, a través del Ministerio de Agricultura, la adopción urgente de un paquete normativo y de control inspector para erradicar prácticas de greenwashing en publicidad y etiquetado agroalimentario, garantizando competencia leal y protegiendo a productores ecológicos certificados

LA UNIÓ propone una campaña autonómica de promoción de la miel valenciana

LA UNIÓ propone a la Conselleria de Agricultura la puesta en marcha y dotación presupuestaria de una campaña institucional de promoción de la miel valenciana, destinada a incrementar su consumo, reforzar su posicionamiento como producto de proximidad y alto valor ambiental, y visibilizar la contribución estratégica de la apicultura profesional a la biodiversidad y al equilibrio territorial.

Abre el QR y síguenos en nuestras redes para descubrir día a día las propuestas en las que estamos trabajando:
linktr.ee/uniollauradora

Mayor calibre y precocidad

ClemenRiu

AVASA

AGrupación
DE VIVERISTAS
DE AGRIOS, S.A.

964 76 11 68 - www.viverosavasa.com - info@viverosavasa.com - @viverosavasa

VIVEROS SEVILLA

Viveros GURBÍ

BENIPLANT

Viveros CITRUS PLANT

vivercitrus

Alcaplant

POWELL
SUMMER NAVEL

Maduración tardía
Sabor excelente

Alberto Urbaneja: “La resiliència de la citricultura fa que estiguem millor preparats que altres zones del món davant l’aparició de plagues i malalties”

Segona entrevista de la secció Agroinvestiga, finançada per la Diputació de València, i dedicada a transmetre la transferència de l'investigació agrària pública als llauradors. Alberto Urbaneja és professor d'investigació de l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA) i treballa en el Centre de Protecció Vegetal i Biotecnologia en la Unitat d'Entomologia. / Josep Sanchis / Albert Quiles

De totes les teues investigacions, quines coses destacades que puguen beneficiar al llaurador valencià?

Jo destacaria impulsar el control biològic per conservació dins del maneig de plagues que tenim en la Comunitat Valenciana. Intentar aprofitar-nos al màxim del benefici que els enemics naturals ens donen. Pense que han revertit en una reducció de l'ús de plaguicides, de millorar la qualitat de la nostra citricultura des del punt de vista del medi ambient i, sobretot, de fer-la més resilient i més forta de cara a l'aparició de problemes que van sorgint. També destacaria el posar en marxa programes de control biològic clàssic, com pugua ser el control biològic dels psíl·lids, tant l'africà com l'asiàtic, on hem estat no només jo sinó companys del Centre molt involucrats i realment això ens està donant uns resultats molt positius.

Esteu molt dedicats en el control del vector de l'HLB, la malaltia més devastadora per a la citricultura mediterrània. Podríeu explicar-nos com està funcionant tot això?

L'HLB és la pitjor malaltia que té la citricultura i es transmet per dos vectors, l'africà i l'asiàtic. L'africà ja fa anys es va detectar a la península ibèrica i a les Canàries, van posar en marxa un programa de control biològic clàssic, introduint un parasitoide de Sud-àfrica i l'èxit ha sigut rotund. Significa que el psíl·lid africà pràcticament està desaparegut, erradicat en algunes zones com el sud de Portugal, inclús en Astúries, on realment la problemàtica està totalment baix control. I l'asiàtic és realment el preocupant. Des de l'IVIA vam encetar un programa també de control biològic clàssic, des del primer moment que va apa-

rèixer en Xipre. Vam estar allà des del primer dia a veure com es comportava en les condicions mediterrànies i vam posar en marxa un programa de control biològic clàssic en col·laboració amb diferents institucions internacionals, des dels Estats Units, Xipre, Espanya, inclús col·legues italians i noruecs, i realment ens ha permès introduir un parasitoide exòtic (Tamarixia radiata) amb uns resultats ara per ara molt positius.

Al novembre de l'any passat vaig estar allí i en un any i mig, des de la introducció del parasitoide, pràcticament era molt difícil també trobar camps infestats per este vector. El que hem de ratificar ara, en primavera i a l'estiu, és si realment esta eficàcia que hem tingut se manté.

A banda, també hem detectat parasitoides autòctons, és a dir, enemics naturals en la conca mediterrània que s'han adaptat a este vector exòtic. N'hi ha espècies de tamarixies autòctones que hem vist que estan apareixent en una importància relativa per a gestionar les poblacions d'este psíl·lid, i és molt positiu. Ara n'hi ha que esperar a veure si això se manté en el temps.

Si entrara l'HLB, penses que estariem preparats?

És difícil de contestar, però estem més preparats que el que ha passat en altres zones, sobretot també aprenent dels errors que s'han comès en altres zones cítriques mundials. La nostra citricultura és prou potent en quant a la resiliència d'aparició de plagues exòtiques, en especial vectors com pugua ser este.

Ja duem molts anys estudiant com combatre els psíl·lids i poder-los gestionar, però també n'hi ha que vore la capacitat d'aquesta malaltia de provocar les destrosses que ha fet en altres zones. Realment jo pense que estem millor preparats que en altres zones, tenim una citricultura molt tecnificada i la qualitat dels nostres tècnics llauradors comparat amb altres zones cítriques també és molt alta. Podríem combatre millor l'HLB que el que s'ha fet en altres zones del món.

Quines recomanacions donaries?

Ara mateix és la vigilància, prevenir. Hi ha programes de seguiment, de monitoreig, on s'està intentant detectar en el cas que fora així com més abans possible el vector. Quan abans es detecte, abans es tindrà control. Des de l'IVIA vam demanar permisos per la introducció del parasitoide que hem alliberat en Xipre. Una vegada detectada, n'hi ha que frenar el vector com siga.

La solta d'un parasitoide natural exòtic, que ja hem comprovat que funciona bé en la conca mediterrània, seria una de les primeres estratègies. I lògicament la contenció química, intentar frenar al màxim l'expansió. Això sempre és complicat, però almenys n'hi ha que intentar-ho.

Si es comparara la sanitat vegetal i les plagues que hi ha en altres països o continents, com estem ací respecte a la resta?

Respecte a la resta de la citricultura mundial, realment jo diria que estem molt bé perquè som prou resilient.

La nostra citricultura es caracteritza per tindre una quantitat enorme d'enemics naturals que actuen, i a pesar que molts de nosaltres no ho veiem, estan treballant en el camp. Amb els problemes que hi ha de l'aparició de plagues exòtiques, realment no tenim la quantitat de plagues, ni molt menys les malalties, que n'hi ha a altres parts del món.

Només cal anar a altres zones cítriques per donar-se compte de la riquesa que tenim en la nostra citricultura, de la quantitat d'enemics naturals i de l'equilibri que hi ha. Lògicament apareixen plagues, apareixeran més, ja puga ser el trips de Sud-àfrica, el cotonet de Sud-àfrica, etcètera, que ens desestabilitza i que ens obliga a repensar i a refer els plans que tenim de maneig de plagues. Però si comparem amb altres zones cítriques, realment estem molt bé.

És suficient la inversió que s'està fent?

Això és com tot, com més diners, més capacitat de fer coses. Jo pense que la inversió és bona en sanitat vegetal i protecció dels cultius. Evidentment, si tinguérem més diners, encara estaria millor.

Penses que seria positiu fer un pla de solta de fauna útil de forma massiva, tant mitjançant amb noves tecnologies com drons com amb mètodes més tradicionals?

És un punt molt interessant. Les soltes augmentatives s'ha comprovat que són efectives en hivernacles, cultius hortícoles i cultius extensius. En cítrics no està tan clar. Abans de posar-ho en marxa seria necessari detectar quines plagues serien les que són susceptibles d'utilitzar aquests sistemes.

I s'ha de pensar sempre que la posada en marxa de drons, la posada en marxa de mètodes de lliberació massiu ajuda a facilitar, però no ens oblidem també el preu que tenen la producció d'eixos mètodes naturals. I això s'ha d'alliberar de forma massiva en un agroecosistema com són els cítrics, on és extensiu. Per exemple, fitoseids depredadors, estaria molt bé soltar-los de forma massiva, tindre drons que aplicaren i que funcionaren.

Clar, tot això necessita inversió, necessita investigació, necessita empreses que reforcen aquestes soltes, perquè al final jo ara mateix, tal vegada, pensaria que limitar no és els mètodes de lliberació que es poden potenciar en drons i en maquinària, sinó no tant com la producció d'enemics naturals en aquestes quantitats tan grans com per fer soltes massives i sobretot estudiar la rentabilitat que això tinga. Però que, sense cap dubte, que és una possibilitat bona i de futur, evidentment sí. Però encara falta un poc d'estudis en tot això.

Què diries, finalment, a un productor de cítrics que t'estigui escoltant ara sobre tot això del que estem parlant?

Jo li diria que el maneig de plagues hui en dia és factible, i fins i tot produir cítrics en un ús limitat de plaguicides, però es necessita molta vista, cal estar en el camp, vore com evoluciona tot, formar-se en enemics naturals, tindre tota la capacitat tècnica per poder decidir, perquè cada dia més es tendirà a tecnificar més la producció, no només de cítrics, sinó també en tota la protecció de cultius. Cal que els llauradors identifiquen no només les plagues que tenen, sinó també els enemics naturals, com gestionar-los, si n'hi ha que alliberar, si n'hi ha que protegir-los, etc. Per tant, jo recomanaria que siguen positius, que sàpiguen que tenim un sistema de cítrics molt resilient, però que també és comprensible que n'hi ha vegades que la cosa se'n va de mare. ■

Vore enllaç de vídeo:

https://youtu.be/celgP4-_R1U i QR

SEDQ Healthy
crops
in our
hands

CERATIPACK®

Trampeo masivo para el control de la mosca mediterránea *Ceratitis capitata*

50-80 TRAMPAS POR HECTÁREA

HASTA 180 DÍAS DE DURACIÓN

RESISTENTE AL VIENTO SIN CAERSE DEL ÁRBOL

MÁS DE 10 MILLONES DE UNIDADES VENDIDAS

PRODUCTO DE BIOCONTROL AUTORIZADO EN AGRICULTURA ECOLÓGICA

MATÈRIES ACTIVES// Nombrosos cultius valencians es troben desprotegits

LA UNIÓ sol·licita autoritzacions excepcionals per lluitar contra plagues i malalties

La Unió Llauradora ha sol·licitat a la Conselleria d'Agricultura que trasllade amb caràcter prioritari al Ministeri d'Agricultura un conjunt d'autoritzacions excepcionals de productes fitosanitaris per a la campanya 2026. No es tracta d'una petició preventiva ni d'una ampliació indiscriminada de l'ús de fitosanitaris, sinó d'una resposta tècnica i proporcional davant una realitat cada vegada més evident: nombrosos cultius valencians es troben desprotegits davant plagues i malalties conegudes, per falta d'eines legals eficaces. / Joanma Mesado

El problema no és nou, però s'ha agreujat de manera progressiva. La retirada continuada de matèries actives, sense alternatives reals que les substituïsquen, ha provocat buits fitosanitaris en cultius estratègics de la Comunitat Valenciana. A això s'hi suma la concentració de les poques solucions disponibles en un nombre molt reduït de mecanismes d'acció, fet que accelera l'aparició de resistències i redueix, campanya rere campanya, l'eficàcia dels tractaments. El resultat és un increment dels costos de producció, més riscos de pèrdua de collita i una pèrdua clara de competitivitat del sector.

Esta situació afecta tant cultius extensius com especialitzats. En l'arròs, la pressió de la pyricularia s'ha intensificat amb condicions climàtiques cada vegada més favorables al fong, mentre que la falta de diversitat de fungicides fa inviable una gestió sostenible de la malaltia. En cítrics, plagues estructurals com el cotonet, les mosques blanques, els trips o els àcars continuen provocant danys greus sobre el fruit, amb importants repercussions comercials, a les quals se sumen malalties com l'Alternaria o problemes específics del territori valencià, com la formació de llavors en clementines per pol·linització creuada.

El mateix patró es repeteix en altres sectors. El caqui acumula campanyes amb una coincidència crítica de cotonet, mosca blanca i trips sense eines suficients per a un control eficaç. En fruiters, les malalties de sòl, la mosca blanca, els trips o la *Drosophila suzukii* continuen generant pèrdues estructurals.

En horticòles, problemes crònics com l'aranya roja i la Tuta absoluta en tomaca, el taladre en carxofa o la botritis en meló d'Alger evidencien la falta d'alternatives registrades realment eficaces. Fins i tot en planta ornamental, un sector sovint invisible, les dosis autoritzades resulten insuficients per a controlar plagues permanents com trips i àcars.

Des de LA UNIÓ s'insistix que les autoritzacions excepcionals sol·licitades no busquen substituir el registre ordinari, sinó actuar com una mesura pont, limitada en el temps i vinculada estrictament al risc real, mentre no existixen alternatives viables. Sense estes eines, el sector no només perd collites: perd estabilitat, capacitat de planificació i posició en els mercats.

Per això, l'organització ha fet una crida clara a la responsabilitat de la Conselleria d'Agricultura i del Ministeri. La campanya 2026 s'està decidint ara, i ignorar o retardar estes sol·licituds suposaria condemnar, una vegada més, les persones llauradores valencianes a competir en inferioritat de condicions. Sense ferramentes eficaces, no hi ha sostenibilitat econòmica possible. ■

Principals sol·licituds d'autorització excepcional per a la campanya 2026

Arròs

Pyricularia: triciclazol, procloraz i fungicides usats en el cereal
Males herbes resistents: benzobiciclón
Ús de matèries actives en els cereals per al control de la Pyricularia

Cítrics

Cotonet i mosques blanques: sulfoxaflor
Trips i mosca de la fruita: spinosad
Àcars (aranya roja): bifenazato, ciflumetofen
Alternaria: mancozeb
Alternaria: mefentrifluconazol
Formació de llavors en clementines: sobre + àcid giberèlic

Caqui

Cotonet, trips i mosca blanca: acetamiprid
Mosca blanca: cyantraniliprol

Fruiters

Malalties radiculars (*Phytophthora*, *Pythium*): fosetil-Al, metalaxil

Bresquillers (mosca blanca): cyantraniliprol
Magraners (trips, pugó, barreneta): spinosad, tau-fluvalinat
Cirerers (*Drosophila suzukii*): cyantraniliprol
Raïm de taula (mosquit verd): sulfoxaflor

Horticòles

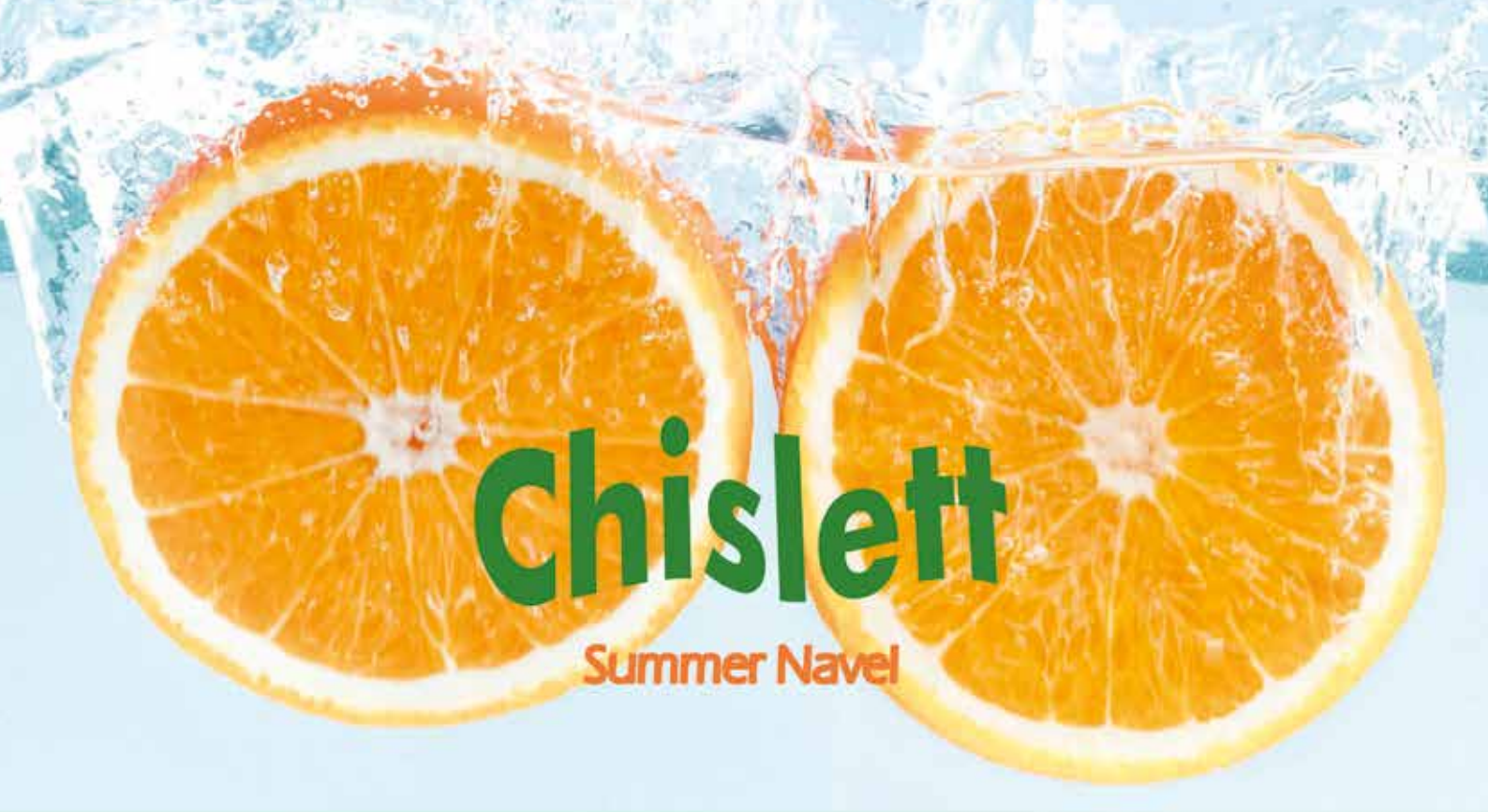
Tomaca (aranya roja, Tuta absoluta): bifenazato, granulovirus
Carxofa (taladre): clorantraniliprol
Meló d'Alger (botritis): boscalida + piraclostrobina

Planta ornamental

Trips i àcars: ajust excepcional d'ús d'acetamiprid i piretroides

Sol·licitud transversal

Insectes xucladors (cítrics, caqui, magrana i raïm de taula): spirotetramat

Chislett

Summer Navel

AVASA

AGROPACIÓ
DE VIVERISTAS
DE AGRIOS, S.A.

964 76 11 68 - www.viverosavasa.com - info@viverosavasa.com - [@viverosavasa](https://www.instagram.com/viverosavasa)

VIVEROS SEVILLA

Viveros GURBI

BENIPLANT

Viveros CITRUS PLANT

vivercitrus

Alcaplant

MURINA

Máxima calidad y producción sin semillas

RECIPROCIAT// L'objectiu es fixar el "zero tècnic"

La Comissió Europea comença a atendre les reivindicacions de LA UNIÓ sobre els LMR de fitosanitaris prohibits en importacions

En els últims anys, les persones llauradores i ramaderes europees han denunciat reiteradament una situació que resulta difícil d'explicar a peu de camp on, mentre que les explotacions de la Unió Europea han de complir normes cada vegada més estrictes en matèria sanitària, mediambiental i de seguretat alimentària, el mercat comunitari continua rebent productes agrícoles procedents de tercers països que han sigut cultivats amb substàncies fitosanitàries prohibides a Europa. / Joanma Mesado

Esta asimetria genera un doble problema. D'una banda, suposa una competència deslleial per als productors europeus, obligats a produir amb menys ferramentes i amb costos més elevats. De l'altra, genera una incoherència normativa perquè allò que es considera massa perillós per als llauradors i consumidors europeus pot acabar entrant igualment en el mercat comunitari a través de productes importats.

En este context, la Comissió Europea ha presentat recentment el paquet legislatiu conegut com "Food & Feed Omnibus", una iniciativa que inclou canvis en la normativa sobre límits màxims de residus de plaguicides en aliments, regulada pel Reglament (CE) 396/2005. Entre les novetats més rellevants, la proposta obri la porta a fixar el límit de residus en el que es coneix com el "zero tècnic", és a dir, el nivell més baix que pot detectar un laboratori amb fiabilitat, per a determinades substàncies que no estan autoritzades a la Unió Europea i que es consideren especialment preocupants.

En la pràctica, això significa que, si una substància està prohibida a la Unió Europea per motius de salut o ambientals, la presència d'eixos residus en productes importats podria quedar limitada al mínim detectable. És un pas important perquè reforça un principi que LA UNIÓ reclama des de fa anys i és que si una substància no es pot utilitzar en Europa, tampoc hauria de servir per a produir aliments que després entren al nostre mercat.

Esta evolució normativa no apareix del no-res. Respon també a la pressió constant del sector agrari europeu i, en particular, al treball realitzat per organitzacions professionals agràries com La Unió Llauradora i Ramadera, a través de la Unió de Uniones de Agricultores y Ganaderos, que han traslladat reiteradament amb informes a les institucions europees la necessitat d'aplicar el principi de reciprocitat en les importacions agrícoles.

Durant anys, s'ha vingut advertint que el mercat europeu no pot continuar funcionant amb dos velocitats, una per als productors comunitaris, sotmesos a restriccions cada vegada més estrictes, i una altra per als productes importats que competeixen en els mateixos lineals.

Esta situació afecta especialment produccions estratègiques per al camp valencià. Els cítrics, l'arròs, la mel, raïm de taula, fruites i hortalisses o també produccions com l'ametlla han denunciat en nombroses ocasions la competència de productes procedents de països tercers que han utilitzat substàncies prohibides en la Unió Europea o que estan sotmesos a exigències sanitàries molt menys estrictes. Per això, qualsevol pas que avance cap al principi de "mateixes regles per a tots" és una bona notícia. Però també és evident que encara queda molt de camí per recórrer.

La proposta de la Comissió Europea pot contribuir a reforçar la coherència del sistema, però la seua efectivitat dependrà de com s'aplique en la pràctica i de fins a on arriben les decisions finals en el procés legislatiu.

El sector agrari reclama que este principi no siga una excepció puntual, sinó una regla clara i generalitzada. Això implica avançar cap a l'aplicació real de les anomenades clàusules espill, de manera que els productes importats hagen de respectar els mateixos estàndards fitosanitaris, mediambientals i de producció que s'exigeixen als llauradors europeus.

Al mateix temps, és imprescindible reforçar els controls en frontera, millorar els sistemes d'inspecció i garantir que les normes aprovades es complixen realment en el comerç internacional.

El camp valencià no pot competir amb normes diferents

Per a les persones llauradores valencianes, esta qüestió no és un debat teòric. Té conseqüències directes en la rendibilitat de les explotacions.

Els productors de cítrics, arròs, mel, raïm de taula, ametlles, fruites o hortalisses han vist com en els últims anys augmentaven les restriccions sobre fitosanitaris autoritzats, moltes vegades sense alternatives eficaces disponibles. Mentrestant, el mercat europeu continua rebent productes cultivats amb substàncies que els agricultors europeus tenen prohibides.

Esta situació genera un desequilibri competitiu evident que posa en risc la viabilitat de moltes explotacions agràries.

LA UNIÓ continuarà pressionant

Des de LA UNIÓ es valora positivament qualsevol avanç cap a la reciprocitat en el comerç agrari, però també es considera que la Unió Europea ha d'anar molt més lluny.

L'organització continuarà pressionant davant les institucions europees perquè el principi de mateixes regles per a tots siga una realitat efectiva en tots els acords comercials i en totes les importacions agrícoles.

Al mateix temps, LA UNIÓ traslladarà propostes concretes al Govern espanyol i a la Generalitat Valenciana perquè defensin esta posició en els debats europeus i impulsen mesures que garantisquen una competència justa per al sector agrari.

Perquè el futur de l'agricultura valenciana depén, en gran mesura, d'una idea molt simple i és que no es pot exigir cada vegada més als llauradors europeus mentre el mercat continua obert a productes produïts amb normes molt menys estrictes. Si Europa vol una agricultura sostenible, també ha de garantir condicions de competència justes. ■

TECNOLOGIA// Esta revolució digital és per a tots?

Agricultura de precisió amb drons i RTK oportunitats reals per al camp valencià

Drons que sobrevolen les parcel·les, imatges de satèl·lit que analitzen cultius i sistemes RTK que guien tractors amb precisió mil·limètrica. La digitalització del camp avança amb rapidesa, però la pregunta clau és si esta revolució tecnològica és realment útil per a totes les explotacions. S'amortitza la inversió? Des de LA UNIÓ volem oferir una mirada realista, sense màrqueting, sobre el que poden aportar estes tecnologies al camp valencià. / Ricard Ballester

El funcionament de l'agricultura de precisió basada en drons i posicionament RTK es basa en un procés relativament senzill. Primer, els drons o satèl·lits capturen imatges multiespectrals de les parcel·les que permeten detectar diferències de vigor del cultiu, estrès hídric, carències nutricionals o possibles focus de malalties. Posteriorment, un programari agronòmic transforma eixes dades en mapes de variabilitat que indiquen com es comporta cada zona del camp. Finalment, la maquinària equipada amb GPS RTK pot aplicar fertilitzants, fitosanitaris o aigua de forma variable segons les necessitats detectades.

En este sistema, el posicionament RTK és una peça clau. Mentre que un GPS convencional pot tindre desviacions d'entre dos i cinc metres, el RTK aconsegueix precisions pròximes als dos centímetres. A la Comunitat Valenciana, els llauradors disposen de la xarxa pública ERVA (Estacions de Referència Valencianes), que ofereix senyals RTK gratuïts o a baix cost per a usos agrícoles, facilitant l'accés a esta tecnologia.

Les aplicacions al camp valencià són cada vegada més visibles en diferents cultius

En l'arròs, per exemple, alguns arrossars ja utilitzen drons per detectar diferències de vigor i ajustar les aportacions de nitrogen. Esta informació permet aplicar fertilitzants de manera variable, aconseguint estalvis d'entre el 20% i el 30% en producte, una major uniformitat del cultiu i menys problemes d'encamament. Diverses cooperatives arrosseres ja treballen amb estos sistemes amb resultats positius.

En vinya, els mapes de vigor permeten gestionar la parcel·la per zones diferenciades. Això facilita ajustar el reg deficitari, aplicar fungicides només on cal i fins i tot realitzar veremes selectives. En explotacions orientades a la qualitat, esta gestió més precisa pot reduir entre un 40% i un 60% l'ús de fungicides i millorar l'homogeneïtat del raïm.

En el cas dels cítrics, els índexs de vegetació com l'NDVI ajuden a detectar deficiències nutricionals i zones amb menor vigor. Açò permet aplicar correctors únicament on és necessari, amb estalvis que poden situar-se entre 100 i 200 euros per hectàrea. A més, les càmeres tèrmiques dels drons poden identificar situaci-

ons d'estrès hídric i ajudar a optimitzar el reg, una qüestió especialment important en el context actual de restriccions d'aigua.

En hortalisses intensives com la tomaca, la pebrera o el meló, on els marges econòmics depenen molt de la gestió dels inputs, la detecció precoç de plagues, malalties o males herbes permet actuar només en les zones afectades. En alguns casos, els estalvis poden superar els 300 euros per hectàrea i campanya, al mateix temps que millora la qualitat final del producte.

Ara bé, la implantació d'estes tecnologies pot fer-se de dues maneres. D'una banda, existeix la possibilitat de contractar serveis externs de vol i anàlisi d'imatges, amb costos aproximats d'entre 20 i 30 euros per hectàrea. Esta opció és especialment adequada per a explotacions menudes o per a agricultors que volen començar a provar el sistema sense realitzar una gran inversió inicial.

D'altra banda, també es pot optar per un sistema propi. En este cas, cal adquirir un dron multiespectral, que pot costar entre 8.000 i 12.000 euros, pagar la connexió a la xarxa ERVA, que ronda els 400 euros anuals, adquirir programari específic (al voltant de 1.500 euros anuals) i adaptar la maquinària per a aplicació variable, una inversió que pot situar-se entre 5.000 i 15.000 euros. En conjunt, la inversió total pot oscil·lar entre 15.000 i 30.000 euros.

La rendibilitat d'esta inversió depèn molt del cultiu i de la superfície gestionada. En explotacions de cítrics o horta amb més de 30 hectàrees, l'amortització pot arribar en un període de tres a cinc anys. En cultius herbacis amb superfícies superiors a les 100 hectàrees, el retorn pot situar-se entre cinc i set anys. En canvi, en explotacions menudes i relativament homogènies, per sota de les 20 hectàrees, és més difícil que la inversió resulte rendible.

Des de LA UNIÓ s'aposta per la digitalització del camp, però amb una visió crítica i pragmàtica. No es tracta d'adquirir tecnologia per moda, sinó d'utilitzar-la quan realment aporta valor a l'explotació. L'experiència del sector arrosser demostra que, quan s'aplica correctament, esta tecnologia pot millorar tant la rendibilitat com la sostenibilitat.

Perquè siga rendible, cal tindre en compte tres factors fonamentals: disposar d'una superfície suficient o d'un problema agronòmic clar que justifique l'ús de la tecnologia; tindre capacitat real per actuar una vegada detectat el problema; i comptar amb la formació adequada per interpretar correctament les dades. Sense coneixement agronòmic, un dron pot acabar sent només una ferramenta cara. Per això, LA UNIÓ ja està preparant programes de formació per capacitar la nostra afiliació en l'ús d'estes tecnologies.

En paral·lel, des de 2023 LA UNIÓ també impulsa la formació de pilots aplicadors de drons fitosanitaris mitjançant cursos especialitzats de 90 hores. Ja són desenes els professionals que utilitzen estes eines per realitzar tractaments amb major precisió i menor deriva.

L'agricultura de precisió amb drons i RTK no és una moda, sinó una ferramenta amb un gran potencial per millorar la rendibilitat i la sostenibilitat del sector agrari. Però tampoc és una solució universal. Per això, es recomana començar amb serveis externs, adquirir formació i analitzar els resultats abans de realitzar grans inversions. I, sobretot, recordar que la tecnologia ha d'estar al servei de l'agricultor, i no al revés. Amb treball, coneixement i bones decisions, estes ferramentes poden marcar una diferència real en el futur del camp valencià. ■

PAC// Conseqüències importants per al model agrari valencià

La PAC endureix el control sobre les terres arrendades. Què implica l'obligació de declarar el NIF del propietari?

LA UNIÓ, a través de la Unión de Uniones de Agricultores y Ganaderos, ha manifestat formalment la seua oposició a la inclusió definitiva en el PEPAC de l'obligació de declarar el NIF del propietari o arrendador de les parcel·les en règim d'arrendament o parceria. El Ministeri d'Agricultura ha desestimat íntegrament esta al·legació i manté la modificació prevista per a la campanya 2026. / Joanma Mesado

Esta qüestió també va ser traslladada d'urgència a la Direcció General de la PAC de Conselleria d'Agricultura que ni es va dignar a contestar a LA UNIÓ davant esta greu situació en la que es deixa els arrendaments a efectes de tramitació de la Sol·licitud Única de la PAC.

Ens trobem davant d'un canvi que, encara que tècnicament es presenta com una "modificació no estratègica", té implicacions pràctiques molt importants per a moltes explotacions valencianes.

Fins ara existia la possibilitat que, en determinades comunitats autònomes amb sistemes alternatius de control, no fora obligatori declarar el NIF del propietari en tots els casos. Amb la modificació del PEPAC, esta excepció desapareix per a totes.

Això significa que, per acreditar que una parcel·la està realment a disposició del llaurador que la declara en la PAC, caldrà identificar formalment el titular amb el seu NIF. El Ministeri justifica esta exigència per reforçar els controls i evitar possibles correccions financeres per part de la Comissió Europea.

Des del punt de vista administratiu, es tracta de blindar documentalment el dret d'ús de la terra. Des del punt de vista de la realitat valenciana, la qüestió és més complexa.

La realitat del camp valencià no és la d'altres territoris

El model agrari valencià es caracteritza per una forta fragmentació parcel·l·ària; propietats molt menudes; herències no sempre formalitzades registralment; arrendaments verbals o acords tradicionals de llarga duració i cessions familiars sense contracte escrit.

En moltes explotacions —i no parlem de casos marginals— el llaurador treballa terres amb el consentiment del propietari, però sense un contracte formalitzat ni una relació jurídica perfectament documentada.

Exigir ara la declaració obligatòria del NIF del propietari pot generar problemes en situacions com parcel·les amb titulars múltiples, propietaris hereus no localitzats, finques amb successions pendents y cessions tradicionals sense contracte.

El Ministeri argumenta que el 91 % de la superfície arrendada superior a una hectàrea ja declara el NIF sense reducció de superfície admissible. Però esta dada no reflecteix necessàriament la realitat de les explotacions més fragmentades, molt habituals en el nostre territori.

No estem davant d'un problema sectorial. Esta mesura pot afectar qualsevol explotació que declare superfície en la PAC: arròs, hortalisses, ramaderia extensiva o cultius llenyosos.

La PAC es basa en el principi que el llaurador ha de tindre les terres "a la seua disposició". El que discutim no és este principi,

sinó la rigidesa amb què es pretén acreditar-lo en un context estructuralment complex com el valencià.

Des de LA UNIÓ considerem que la lluita contra el frau no pot acabar penalitzant llauradors i ramaders professionals que treballen terres de forma real i efectiva, però que arrosseguen situacions històriques no regularitzades.

LA UNIÓ ha sol·licitat mantindre una excepció o flexibilitat en el PEPAC, introduir mecanismes que tinguen en compte la dimensió reduïda de moltes parcel·les y adaptar els controls a la realitat estructural del minifundisme valencià.

El Ministeri ha rebutjat estes propostes. Davant esta situació, en el si del Comitè de Seguiment del PEPAC, LA UNIÓ, a través de la Unió d'Unions, formularà reserva formal al dictamen. És cert que esta reserva no paralitza l'aplicació de la norma —que ja està en vigor—, però és fonamental deixar constància política i institucional de la nostra oposició.

Què han de fer els llauradors i ramaders?

Des d'un punt de vista pràctic, el missatge és clar. Convé revisar la situació de les parcel·les declarades en la PAC i assegurar-se que es disposa de la informació del propietari i del títol que acredita l'ús. No es tracta d'alarmar, sinó d'anticipar-se. Les exigències de control europeu no desapareixeran; al contrari, cada vegada seran més estrictes.

Per això, des de LA UNIÓ continuarem pressionant en el Comitè de Seguiment perquè s'introduïsquen ajustos raonables i perquè l'administració autonòmica actue amb sensibilitat cap a la nostra realitat productiva. La defensa del camp valencià no passa només per reclamar ajudes; també passa per garantir que les normes s'adapten a la seua estructura i no obliguen a una regularització precipitada que pugua deixar fora agricultors que realment estan treballant la terra.

La PAC ha de protegir els fons públics, sí. Però també ha de protegir el model agrari que diu voler sostindre. I en això, LA UNIÓ no deixarà de treballar. ■

METEOROLOGIA// Temporals continus de pluja i vent

LA UNIÓ estima pèrdues per les borrasques de més de 26 milions d'euros

La Unió Llauradora va estimar que els 25 dies seguits de temporals amb vent en gener i febrer, alguns d'ells amb especial força, provocaren en el camp valencià en una primera valoració unes pèrdues superiors als 26 milions d'euros a conseqüència de danys directes en les collites. A eixa quantitat caldria sumar les pèrdues indirectes o les ocasionades en les infraestructures agràries, sobretot en hivernacles desfets per la virulència dels vents, que seran prou importants. / Redacció

Els principals danys se centraren en unes en el cultiu dels cítrics pendents de recollida que han patit tant la caiguda directa del fruit a terra com el ramejat, és a dir, les marques en la pell produïdes pel colpege de les branques i, fins i tot en alguns casos, la defoliació de fulles. El ramejat no afecta a la qualitat interna del fruit, però afecta a la comercialització en fresc. La conseqüència immediata és un augment del rebuig en magatzem amb partides que, per criteris estètics, han de destinar-se a indústria.

Carles Peris, secretari general de LA UNIÓ, considera que "en un moment en què els preus per a fresc es mantenen alts en aquesta segona part de campanya, la derivació a indústria suposa un minvament significatiu i es tradueix en pèrdues directes per al llaurador". La collita d'alcovot Lamb Hass

també es va veure molt afectada per la successió de temporals. Un altre cultiu danyat són les hortalisses, fonamentalment les carxofes, coliflors, encisam i endívies, a més de destrosses en els hivernacles, com també les teles que cobreixen la collita de kiwi. També s'observen danys en estructures agrícoles (tanques i hivernacles) i infraestructures hidràuliques on el fort vent fins i tot ha arrancat plaques solars en algunes comunitats de regants, provocant un greu perjudici a la capacitat de generació energètica del pou. També hi ha hagut alguns camins tallats per la caiguda d'arbres, que han bloquejat alguns camins rurals.

LA UNIÓ va indicar que aquestes adversitats meteorològiques estaven cobertes per l'actual sistema d'assegurances agràries i sol·licita a Agroseguro una agilització de les peritacions. L'organització també demana ajudes fiscals i de Seguretat Social, entre altres coses. ■

OCA// Esta situació incideix en la qualitat del servei prestat

LA UNIÓ denuncia la falta de personal especialitzat en les Oficines Comarcals Agràries de la Conselleria d'Agricultura

LA UNIÓ alerta de la falta de personal en les Oficines Comarcals Agràries (OCA) de la Conselleria d'Agricultura, una preocupació creixent i reiterada que estan traslladant tant els llauradors i ramaders que acudeixen com els propis professionals que desenvolupen la seua tasca en aquestes. / Redacció

En els últims anys, i de manera accentuada en l'actual context d'increment de càrrega administrativa, complexitat normativa i exigències tècniques creixents sobre les explotacions agràries i ramaderes, es constata un dèficit evident de personal especialitzat en nombroses OCA.

Aquesta manca incideix directament en la qualitat del servei públic prestat al sector, generant retards, limitacions en l'atenció personalitzada i dificultats objectives per a donar resposta adequada a les necessitats reals de les explotacions. És el cas, per exemple, de les ajudes a l'establiment de persones joves llauradors i nous llauradors de 2025, on el termini legal finalitzà al començament de gener sense que s'haja notificat cap resolució ni informat oficialment sobre l'estat dels expedients. Aquest retard té efectes directes sobre la PAC 2026.

L'Ordre 9/2025 exigeix acreditar l'establiment -inclosa la inscripció en REA, REGA o SIEX i l'assumpció de la titularitat- per a poder accedir al primer pagament, mentre que la Resolució de 27 de gener de 2026 fixa el termini de Sol·licitud Única entre l'1 de febrer i el 30 d'abril. Sense resolució ni mesures transitòries, moltes persones joves i nous llauradors poden veure's impedits per a complir en termini els requisits de la

PAC, posant en risc tant les seues ajudes, la cessió de drets, arrendaments i, per tant, l'eficàcia de la política de relleu generacional.

La falta de personal qualificat en aquestes oficines no sols afecta l'eficiència administrativa, sinó que té conseqüències directes sobre la correcta execució de les polítiques públiques agràries. La situació de col·lapse en les OCA presenta, a més, un caràcter clarament estructural en determinades comarques, on es detecta una acumulació de vacants durant períodes prolongats de temps, sense una cobertura efectiva ni reforços estables. Aquest fet genera una sobrecàrrega sostinguda del personal existent, pèrdua progressiva de capacitat tècnica i de coneixement territorial, i una dificultat creixent per a garantir un servei homogeni i de qualitat en tot el territori de la Comunitat.

Amb la finalitat de poder analitzar amb rigor aquesta realitat, identificar dèficits reals i objectivables, i treballar des de LA UNIÓ en propostes constructives, viables i alineades amb l'interés general del sector agrari valencià, l'organització ha demandat al conseller Miguel Barrachina informació oficial, actualitzada i desagregada per Oficina Comarcal Agrària. En aquesta informació se sol·licita el nombre total de places autoritzades, diferenciades per especialitat, cos o categoria professional; la titulació exigida i requisits específics associats a cada tipus de plaça, així com les funcions tècniques assignades; el nombre de places actualment cobertes i nombre de places vacants en cada oficina, així com l'antiguitat aproximada de les places vacants, amb l'objectiu d'identificar dèficits persistents o estructurals de cobertura. ■

OPINIÓ// Fiscalitat

Quan l'IRPF depén de si l'OCA fa el seu treball

Fa ja anys que el sector agrari valencià conviu amb un sistema de mòduls fiscals que no respon a la realitat del camp. Però el que està passant amb la rebaixa dels índexs de rendiment net de 2025 és un pas més enllà: hem arribat al punt que la fiscalitat d'un llaurador o un ramader pot dependre més de l'Oficina Comarcal Agrària (OCA) que li toca que no del dany real que ha patit. I això, senzillament, no és acceptable.

/ Joanma Mesado

El document provisional que va elaborar la Conselleria d'Agricultura reconeix molts dels problemes que va patir el sector en 2025: pluges persistents, excés d'humitat, malalties com la pyricularia en l'arròs, pedregades tardanes, danys de qualitat en cítrics o els efectes encara vius de la DANA de 2024. El problema no és el relat. El problema és com es trasllada —o no— eixa realitat a les reduccions dels índex de rendiment net (mòduls de l'IRPF).

Ens trobem amb situacions difícils d'explicar al sector: mateix cultiu, mateixa comarca, mateix fenomen climàtic... i mòduls diferents segons el municipi. En alguns casos, la diferència és molt significativa. En l'arròs, per exemple, la Pyricularia és reconeguda com un problema generalitzat associat a la humitat i a les temperatures elevades. Però mentre en les explotacions de l'Horta Sud es proposen reduccions importants, en zones arrosseres de la Ribera Baixa i Ribera Alta directament no apareix cap rebaixa, com si el fong haguera decidit respectar límits administratius.

El missatge implícit és molt perillós. Si la teua OCA ha informat més o millor, tens rebaixa; si no, t'ho carregues tu. Açò no és rigor tècnic. Açò és una distorsió del sistema.

Un altre exemple clar és el del pixat en clementines. Les pluges persistents del mes de desembre van provocar una pèrdua de qualitat evident, renegociacions de contractes i caigudes de preu. No sempre es perd la collita, però es perd valor, que és el que al final paga els costos.

Però el sistema de mòduls continua mirant només quilos i no euros. La pèrdua de valor comercial no existeix fiscalment, encara que siga conseqüència directa del clima. I així, any rere any, el productor acaba pagant impostos com si haguera venut bé el que en realitat ha venut malament.

El mateix passa amb la pedregada del 28 de desembre o amb les explotacions que encara arrossegueu els efectes de la DANA de 2024. Es mencionen als informes, però després s'esvaeixen quan toca aplicar la reducció real. El paper ho aguanta tot, però el compte de resultats del llaurador, no.

El problema de fons és evident. Un sistema fiscal que depén excessivament del criteri administratiu i no de la realitat objectiva del camp. Quan la intensitat del treball d'una OCA acaba determinant si hi ha o no rebaixa, el sistema deixa de ser just.

La fiscalitat agrària no pot dependre del codi postal ni de l'oficina de Conselleria d'Agricultura que tinga cada explotació. Això genera greuges, malestar i una sensació d'injustícia que el sector ja no pot assumir en silenci.

Per tot això, des de LA UNIÓ hem presentat alegacions formals a la Conselleria d'Agricultura. Ho hem fet amb voluntat constructiva, però amb fermesa, exigint criteris homogenis, transparents i justos.

No demanem privilegis. Demanem equitat fiscal. Demanem que el sistema deixe de penalitzar el productor dos vegades: primer amb el clima, i després amb els impostos. Perquè el camp valencià pot assumir riscos, però no pot assumir injustícies. ■

CONFLICTO ORIENTE MEDIO// Precios al alza en fertilizantes y gasóleo agrícola

Subidas ya de los inputs en los primeros días de los ataques de EEUU e Israel a Irán

La Unió Llauradora denunció a los pocos días de desencadenarse el conflicto bélico en Oriente Medio tras el ataque de EE. UU. e Israel a Irán, subidas que preocupan en el campo valenciano del 5% en los precios de los fertilizantes y del 4% en el gasóleo agrícola, con una tendencia además al alza en el caso de que se prolongue la situación. / Redacción

A este encarecimiento del gasóleo agrícola y de los fertilizantes, se le suma también el de la energía eléctrica y el gas, además en un contexto ya de costes de producción altos y en una época en la que se incrementan los riegos y el abonado.

En el caso de los fertilizantes, las cotizaciones van al alza desde el establecimiento del nuevo impuesto al carbono por parte de la Comisión Europea y ahora todavía se encarecen más hasta llegar a ese nuevo 5% en apenas unos días, algo además que debería estar ya retirado en función de las promesas de las autoridades comunitarias de enero. Los fertilizantes son básicos para la producción y su encarecimiento aumenta el coste de explotación y condiciona las labores agronómicas de nutrición esenciales.

Por su parte, el precio del gasóleo agrícola reaccionó con una subida fulminante en apenas días, sin que se hubiera producido interrupción alguna del suministro en España, por lo que no responde a factores de mercado sino a pura especulación. En este sentido, se reproduce un patrón que el sector conoce demasiado bien y es el de que, ante cualquier tensión internacional, los precios de los inputs suben con rapidez y cuando la situación se estabiliza, las bajadas son lentas y parciales. Durante 2025, el precio del gasóleo agrícola osciló entre un mínimo de aproximadamente 1,080 euros por litro (media nacional) a mediados de junio, hasta un máximo de 1,18 euros por litro de finales de febrero.

“Con un consumo anual de unos 2.000 millones de litros, la diferencia entre pagar el gasóleo a 1,08 o pagarlo a 1,18 sería de 200 millones de sobrecoste para agricultores y ganaderos. Habrá que ver en cuánto se pone ahora” señala LA UNIÓN. ■

Ver enlace de vídeo y QR:

<https://bit.ly/40TAP74>

SPV

SUPROVAL

CONCESIONARIO OFICIAL

Atlas Copco

ede

Kubota

Kubota

MANITOU

MANITOU GROUP PARTS

Delegación Aldaya (Central): C/ Solidaritat, 17 – 46960 Aldaya (Valencia)

Delegación Cheste: Av. Moscatel, 26 – 46380 Cheste (Valencia)

Tel: 96 154 88 30 - www.suproval.com - info@suproval.com

Protección integral para las explotaciones cítricas: un aliado imprescindible para el agricultor

Laura Palacios. Responsable Técnica de Seguros de LA UNIÓN

En un contexto climático cada vez más incierto, el Seguro de Explotaciones de Cítricos se consolida como la herramienta más completa y especializada para salvaguardar la producción, la plantación y las instalaciones de las explotaciones de naranja, mandarina, limón, lima y pomelo.

Este seguro, gestionado por Agroseguro dentro del sistema de Seguros Agrarios Combinados, incorpora en 2026 importantes novedades técnicas y de gestión que refuerzan su capacidad de respuesta ante fenómenos meteorológicos adversos y que facilitan su adaptación a la realidad productiva del sector cítrico.

Novedades destacadas del Plan 2026

El nuevo plan incorpora mejoras que optimizan la protección y la gestión de las pólizas:

1. Coberturas y tarifas individualizadas en base a resultados

Se ajustan las condiciones del seguro según el historial de siniestralidad del asegurado, permitiendo:

- Bonificaciones más rápidas para explotaciones equilibradas.
- Evitar penalizaciones por un único siniestro.
- Una tipificación más precisa de asegurados de Reiterada y Alta Siniestralidad (RAS) y la posible salida de esta categoría.

2. Adelanto del periodo de suscripción

El cierre de suscripción del seguro principal y complementario se adelanta al 31 de julio, lo que favorece una planificación más temprana.

3. Flexibilización del seguro complementario

Los asegurados con más de 100.000 € de capital en el seguro principal podrán dar altas semanales de parcelas hasta el 31 de julio.

4. Incorporación de nuevas variedades

El seguro amplía sus coberturas a nuevas variedades como Navel Chocolate e Ippolito, con finales de garantías específicos.

5. Revisión de tarifas

- Incrementos en zonas con desequilibrios por pedrisco (Murcia y Almería).
- Reducciones en adversidades climáticas en comarcas de Valencia, Andalucía y Tarragona.

Una protección adaptada a cada explotación

El seguro ofrece distintos módulos de contratación para ajustarse a las necesidades del agricultor.

Garantías disponibles según módulo

Incluyen, según elección:

- Pedrisco
- Helada
- Viento
- Riesgos excepcionales: fauna silvestre, incendio, inundación-lluvia torrencial
- Resto de adversidades climáticas

Los daños pueden afectar:

- A la producción
- A la plantación
- A las instalaciones (antigranizo, cortavientos, invernaderos, cabezal y red de riego)

El asegurado puede elegir el módulo que mejor se adapte a su explotación, permitiendo cobertura por explotación o por parcela según el tipo de riesgo.

Precio y rendimiento: flexibilidad con límites técnicos

- El productor fija libremente los precios unitarios, dentro de los límites fijados por el Ministerio.
- Los rendimientos deben ajustarse a las expectativas reales de producción.
- En limón, se aseguran conjuntamente las producciones de principal y redrojos.

Bonificaciones y medidas preventivas

El sistema premia la prevención y la gestión eficiente:

- Bonificaciones por instalaciones antihelada, mallas antigranizo, cortavientos, riego antifrío o cultivo bajo invernadero.
- Ajustes en la prima según el historial del asegurado.

Subvenciones disponibles

El seguro de cítricos cuenta con un importante apoyo público:

- Subvenciones de ENESA, aplicables a asegurados incluidos en la base CIAS. Esta subvención que concede el Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, a través de ENESA, se aplica sobre la prima comercial base neta y para este seguro puede llegar hasta:

% SUBVENCIÓN POR TIPO Y MÓDULO	MÓDULO			
	1	2	3	P
Base (*)	75	20	14	8
Contratación colectiva	-	6	6	6
Financiación SAECA	-	1	1	1
Características asegurado (**)	-	19	19	17
Renovación	-	5	5	5
Reducción riesgo y condiciones productivas	-	2	2	-
Titularidad compartida	-	5	5	5
TOTAL	75	58	52	42

(*) Para Canarias, la subvención base será un 65% más de lo establecido para el resto del ámbito.

(**) En el caso de joven agricultor/a, incremento de 10 puntos sobre el resto de características del asegurado.

Para nueva contratación: 3%

Para entidades asociativas, subvención única incompatible con el resto. Consulte con su mediador.

Subvención complementaria: las pólizas agrícolas contratadas por agricultores profesionales, titulares de explotaciones prioritarias o por jóvenes agricultores tendrán una subvención mínima del 50% y del 45% en los módulos 2 y 3 respectivamente.

- Subvenciones de Comunidades Autónomas, como las de la Comunidad Valenciana que complementan las subvenciones anteriores hasta el límite del 70% del recibo de prima ni el 75% de la prima comercial base neta sin tener en cuenta los recargos de siniestralidad elevada.

Subvención base:

Y unas subvenciones adicionales:

- Módulo 1 y C1: 20%
- Módulo 2 y C2: 30%
- Módulo 3 y C3: 35%

MÓDULO	DOP/IGP/CAECV	10% Caract. Asegurado	20% entidad asociativa	15% pertenecer OPAs
1 y C1	2%	2%	4%	3%
2 y C2	3%	3%	6%	4,5%
3 y C3	3,5%	3,5%	7%	5,25%
P y CP	3,5%	3,5%	7%	5,25%

Estas ayudas reducen de forma significativa el coste final para el agricultor.

Gestión ágil y moderna del seguro

El plan incorpora herramientas digitales y procesos más eficientes:

- Comunicación de siniestros vía web, a través del mediador de seguros
- Gestión de pagos mediante domiciliación, más cómodo para el asegurado.
- Regularización automática de primas cuando se detectan cambios en la explotación.

Por qué asegurar la explotación cítrica

Cada campaña, el citricultor se enfrenta a riesgos crecientes: heladas tempranas, pedrisco, episodios de viento fuerte o lluvias torrenciales. El Seguro de Explotaciones de Cítricos proporciona:

- Estabilidad económica ante imprevistos climáticos.
- Cobertura completa que incluye producción, plantación e instalaciones.
- Flexibilidad para elegir módulos y finales de garantías.
- Protección de la inversión y continuidad de la actividad.

En definitiva, el Seguro de Cítricos se convierte en un aliado estratégico para garantizar la viabilidad de las explotaciones y la sostenibilidad del sector.

El seguro se consolida como una herramienta imprescindible para afrontar un futuro marcado por la incertidumbre climática, proteger el patrimonio agrario y asegurar la continuidad productiva del sector cítrico. Llámanos al 963 53 00 36 y adaptaremos el seguro a tu explotación.

CÍTRICS// Demandas dirigidas a la Conselleria de Agricultura

La reconversió varietal en cítrics de Barrachina és una oportunitat necessària, però insuficient si no va més enllà

La Conselleria d'Agricultura va obrir consulta pública prèvia sobre el projecte d'orde que regularà una nova línia d'ajudes per a la reconversió varietal en plantacions de cítrics. L'objectiu principal és afrontar la problemàtica de la pol·linització creuada, un conflicte que en els últims anys ha afectat especialment productors de mandarina i ha generat tensions amb el sector apícola. / **Joanna Mesado**

Des de LA UNIÓ hem presentat ja les nostres observacions. Valorem positivament que s'aborde esta qüestió amb una ferramenta d'ajuda pública, però també hem advertit que la mesura, tal com està plantejada, és insuficient si no s'inscriu dins d'una estratègia més àmplia de reconversió estructural del sector.

Per als citricultors afectats, no és un debat teòric, sinó una pèrdua directa de renda. Al mateix temps, els apicultors també es veuen perjudicats quan s'establixen restriccions o limitacions d'assentaments en zones cítriques durant la floració.

Per això considerem encertat que la Conselleria intente actuar des de la política agrària, promovent canvis varietals que reduïsquen el risc de pol·linització creuada, tal i com LA UNIÓ ha vingut reclamant durant els últims anys.

Un dels punts centrals que hem traslladat és que cal diferenciar clarament entre reconversió varietal i reconversió estructural.

La reconversió varietal té un objectiu molt concret: substituir varietats que generen conflictes de pol·linització. Pot incloure empelt, reemplaçament o arrencada i nova plantació.

Però això no resol, per si mateix, els problemes estructurals del sector cítricol valencià amb un arbratge envellit, explotacions descapitalitzades, reducció de superfície productiva i pèrdua sostinguda de rendibilitat.

Des de LA UNIÓ hem insistit que esta nova línia hauria de ser una primera fase dins d'un Pla de Reconversió Cítricol més ampli, amb visió plurianual i ambiciosa.

Hem proposat que la intensitat de les ajudes siga del 50% per a citricultors professionals i joves professionals, i del 40% per a la resta. L'objectiu és reforçar el teixit productiu professional, que és el que manté viva l'activitat agrària i el territori. Si no es prioritza el llaurador professional, el risc és que els fons es diluïsquen sense impacte real.

A més, en els casos d'arrencada i nova plantació, hem plantejat la necessitat d'un complement de renda durant els anys improductius. Renovar una explotació implica assumir diversos anys sense plena producció comercial. Sense suport addicional, moltes explotacions no podran afrontar este esforç.

En cas que el pressupost siga limitat, hem proposat que es done prioritat a les xones amb major densitat de varietats pol·linitzadores, àrees amb restriccions acreditades d'assentaments apícoles i parcel·les amb arbratge de més de 25 anys. D'esta manera, els recursos públics s'orientarien allà on el conflicte és més intens i on la renovació pot tindre un major impacte.

No totes les parcel·les afectades per la pol·linització creuada són econòmicament inviables. Hi ha varietats que, malgrat el conflicte, tenen una elevada valoració comercial.

Per això hem proposat que esta línia siga complementària a una altra específica d'ajudes a l'emmallat o a sistemes físics de protecció. Això permetria reduir la pol·linització creuada. Així s'aportaria flexibilitat, es reduirien tensions entre citricultors i apicultors i s'adaptaria la política pública a la realitat diversa del territori.

Des de LA UNIÓ ja hem fet les nostres aportacions en esta fase inicial. Ara el projecte continuarà la seua tramitació i s'obrirà la fase de consulta pública del projecte d'orde on estarem molt atents a la redacció definitiva de les bases reguladores i tornarem a presentar propostes de millora si és necessari.

La reconversió varietal és un pas en la bona direcció. Però si volem garantir el futur de la mandarina i clementina valenciana i una convivència equilibrada amb l'apicultura, cal que esta mesura siga ambiciosa, justa i integrada dins d'una estratègia estructural de futur per al sector cítricol. ■

LA UNIÓ denuncia 6 rebutjos al febrer d'enviaments de cítrics d'Egipte, Turquia i el Brasil amb matèries actives no autoritzades

LA UNIÓ denuncia que el sistema europeu d'alertes en aliments RASFF va detectar al febrer 6 rebutjos de cítrics amb matèries actives no autoritzades a la Unió Europea o per superar els Límits Màxims de Residus (LMR) permesos, tots ells procedents d'Egipte (4), Turquia (1) i el Brasil (1). En un altre cultiu emergent com és l'alvocat s'han produït 5 rebutjos provinents de Colòmbia (4) i el Perú (1). / **Redacció**

En el cas dels cítrics d'Egipte són quatre rebutjos amb Clorpirifos, el de Turquia de Metil clorpirifos i el del Brasil de Demeton. En els avocats són tots per contingre Cadmi. Les substàncies actives Clorpirifos i Metil clorpirifos no estan autoritzades a la Unió Europea des de 2020, com tampoc el Demeton. Per part seua, el Cadmi està sotmés a limitacions màximes tant en aliments com en fertilitzants.

Aquestes dades d'Egipte coincideixen amb l'entrada de les seues taronges en competència amb les nostres en els mercats europeus i amb el premi de la reducció per part de la Comissió Europea de la freqüència dels controls d'inspecció a les seues taronges del 20 al 10%. A part de la rebaixa de les inspeccions a les taronges d'Egipte, també es fa el propi a les llimes i taronges de Turquia que passen del 30 al 20% i a les mandarines, clementines, wilkings i híbrids similars que ho fan del 20 al 10%.

Carles Peris, secretari general de LA UNIÓ, indica que "estem enfront d'una autèntica competència deslleial i no és justificable que la UE rebaixe la inspecció quan les dades de les intercepcions continuen altes i dels mateixos països quasi sempre. No es pot permetre que productes els sistemes de cultiu dels quals utilitzen matèries actives prohibides a la Unió Europea entren com vulguen". ■

CÍTRICS// S'estén l'acord d'Intercitrus

El sector cítrícola tindrà cinc anys d'extensió de norma. Com afecta als productors?

El Ministeri d'Agricultura ha publicat al BOE l'Ordre APA/121/2026, de 18 de febrer, per la qual s'estén l'acord de la Interprofesional Cítrícola Española (Intercitrus) a tot el sector de la taronja i la mandarina durant un període de cinc anys. / **Joanna Mesado**

Això significa que tots els productors i operadors, siguen o no membres de la interprofesional, hauran de realitzar una aportació econòmica obligatòria que estarà destinada a finançar actuacions comunes en matèria de defensa fitosanitària, investigació i promoció.

L'aportació fixada és de 0,00060 euros per quilo produït, a càrrec del llaurador, i de 0,00060 euros per quilo comercialitzat en fresc, a càrrec del primer comprador o cooperativa. En la pràctica, el productor veurà reflectida la retenció en la liquidació. Per exemple, una explotació que entregue 100.000 quilos anuals abonarà 60 euros. Es tracta d'una quantitat reduïda a escala individual, però que, sumada al conjunt de la producció estatal durant cinc anys, generarà un pressupost significatiu.

Segons l'Ordre ministerial, entre el 55 % i el 75% dels recursos es destinaran a comunicació i campanyes de promoció; entre

el 18% i el 28%, a investigació i desenvolupament, sobretot contra l'HLB; i entre el 10% i el 20%, a defensa fitosanitària i lluita contra plagues

La major part, per tant, s'orientarà a reforçar la imatge de la taronja i la mandarina espanyoles i a estimular el consum, especialment en el mercat europeu i entre els consumidors més joves. En l'àmbit tècnic, es preveuen actuacions vinculades al reforç de la vigilància fitosanitària, projectes d'investigació sobre noves plagues, millora vegetal i adaptació al canvi climàtic.

La mesura arriba en un moment especialment delicat per a la citricultura valenciana, marcada per la pressió creixent de les importacions de tercers països, la volatilitat dels preus en origen, les dificultats fitosanitàries i la necessitat de recuperar consum interior. En este context, la promoció i la innovació poden ser ferramentes útils, però la seua eficàcia dependrà de la gestió real dels recursos i del retorn que siguen capaços de generar per al productor.

El sistema de recaptació es canalitzarà a través dels primers compradors o cooperatives, amb declaracions mensuals i control mitjançant auditoria externa. ■

La Conselleria de Agricultura confirma la presència del virus de la clorosis nervial groga en cítrics, tal com va avançar LA UNIÓ

Després d'un total de 62 prospeccions aleatòries realitzades per part de la Conselleria en camps de cultiu, va informar en una reunió amb el sector que hi havia 22 casos positius ja confirmats en localitats de les tres províncies i en pràcticament totes les espècies cítriques, sobretot en plantacions i brots joves. La Unió Llauradora ja ho havia anunciat uns dies abans. / **Redacció**

El virus de la clorosis nervial groga dels cítrics, CYVCV, és un potexvirus els símptomes del qual es van observar per primera vegada al Paquistán en 1988 i que es va aconseguir identificar en 2012. Va ser localitzat al setembre del passat any a Catalunya en una llimera situada en un hort i en un exemplar situat en un jardí urbà, mitjançant anàlisi realitzada pel laboratori oficial de sanitat vegetal d'aquella comunitat autònoma i posteriorment ratificada pel Laboratori Nacional de Referència.

La importància estratègica del sector cítrícola en la Comunitat Valenciana, tant des del punt de vista econòmic com social i territorial, obliga a actuar amb anticipació davant qualsevol risc fitosanitari emergent que pugua comprometre la sanitat vegetal, la viabilitat de les explotacions i la seguretat del sistema productiu. El risc no es limita exclusivament a les plantacions comercials, sinó que s'estén també als cítrics ornamentals, als vivers i al conjunt del material vegetal, que poden actuar com a via d'entrada i disseminació del patògen.

La seua simptomatologia pot generar confusió amb altres alteracions fisiològiques o mancances nutricionals. Els símptomes es manifesten amb un engrugiment clar de les venes, deformacions en fulles i fruits i, en els casos més severs, una notable disminució tant del rendiment com de la qualitat comercial.

Cal recordar que el Reglament (UE) 2016/2031, relatiu a les mesures de protecció contra les plagues dels vegetals, estableix obligacions clares en matèria de vigilància, prospecció, notificació i adopció de mesures fitosanitàries adequades davant la presència o sospita fundada d'organismes nocius. Aquest marc normatiu, juntament amb la normativa estatal i autonòmica de sanitat vegetal, atribueix a l'autoritat competent la responsabilitat d'informar el sector i d'actuar de manera preventiva i proporcional per a minimitzar riscos. En l'actualitat, aquest patògen no està regulat ni catalogat com de quarantena a la Unió Europea. No obstant això, a la fi de 2022 va ser incorporat a la llista d'alerta de l'Organització Europea i Mediterrània de Protecció de les Plantes (EPPO).

LA UNIÓ sol·licitarà a la Conselleria ajudes per als vivers per a millorar la bioseguretat i que es preveja l'establiment d'una línia d'ajudes específica o altres mecanismes de suport per a les persones productores que puguen tindre o arriben a tindre parcel·les afectades, incloent-hi compensacions per pèrdues, arrancades obligatòries, reposició vegetal o limitacions productives derivades de mesures oficials. ■

CAQUI// En el punt de mira la Gestió Integrada de Plagues (GIP)

Jornada del Caqui a Benimodo, cap a una gestió integrada i sostenible

El passat 17 de febrer, l'auditori de Benimodo es va convertir en l'epicentre del sector del caqui amb la jornada tècnica organitzada per LA UNIÓ Llauradora i Ramadera amb més de 80 persones. / Ricard Ballester

Sota el lema de la necessitat d'un canvi de mentalitat, els ponents van desglossar estratègies per a passar de tractaments químics puntuals a una Gestió Integrada de Plagues (GIP) que garantisca la rendibilitat i la resiliència del cultiu a mitjà termini. El missatge va ser unànime, la sanitat del caqui valencià depèn de la tecnificació de l'agricultor, del seguiment constant de les parcel·les i del foment dels aliats naturals com a estratègia de futur. La jornada va ser inaugurada per la Directora general Maritina Ramón Llin i la regidora de cultura de l'ajuntament de Benimodo

Innovació Varietal com a punt de partida estratègic

La jornada va arrancar amb la intervenció de Mateu Chilet (Gènesis Fresh), que va presentar la varietat protegida Ribera Sun, originària de Benimodo, és una mutació natural del Rojo Brillante. Aquesta varietat destaca per aconseguir el calibre comercial entre 7 i 10 dies abans que el Rojo Brillante, oferint un retorn econòmic superior a l'agricultor en entrar en una finestra comercial més primerenca. A més, es va subratllar la seua sostenibilitat, atès que requereix un menor consum d'aigua i adob. Una varietat adaptada al territori, doncs, que representa el primer graó d'una estratègia integral, comencem amb el millor material vegetal possible per a construir sobre una base sòlida.

Infraestructures ecològiques com a base del control biològic

El control biològic comença amb la biologia per conservació: setos perimetrals d'espècies autòctones amb floració escalonada, cobertes vegetals (Festuca, Onobrychis, Brachypodium) i «illes de biodiversitat» als buits de marres amb Lobularia o aloc (Vítex agnus-castus), clau per la seua floració estival. Aquestes infraestructures proporcionen refugi i recursos als enemics naturals de les plagues.

Gestió de les mosques blanques, conèixer el cicle per intervenir en el moment òptim

Mariana Albertazzi (IVIA) va subratllar que sense conèixer el cicle biològic de la plaga no és possible actuar amb eficàcia. El càlcul de la integral tèrmica —la suma de temperatures efectives per damunt d'un llindar base— permet predir les generacions de *Dialeurodes citri* i *Paraleiodes minei* i determinar el moment òptim d'intervenció. Les eines digitals de l'IVIA, que estan basades en dades meteorològiques reals de la zona, faciliten enormement aquesta presa de decisions. La monitorització amb 4 trampes grogues per hectàrea des de la segona quinzena d'abril és el primer pas. Superats 30 adults per trampa al pic de vol, es recomana la solta d'*Amblyseius swirskii*; per damunt de 75, oli parafínic seguida de fitoseïds. La prioritat és la primera generació (abril-maig): actuar llavors redueix les poblacions de tota la campanya.

LA UNIÓ reclama a la Conselleria la publicació de butlletins d'avisos fitosanitaris específics per al caqui. Integrar dades de monitoratge territorial, models predictius i recomanacions d'actuació en un format accessible milloraria la coordinació de les intervencions i reduiria els tractaments innecessaris.

El complex dels cotonets, el repte del longispinus

Cesar Monzó (IVIA) va centrar la seua intervenció en el complex de cotonets, on *Pseudococcus longispinus* és l'espècie dominant. De

nou, el càlcul de graus-dia és fonamental: la primera generació sol aparèixer a finals de maig-principis de juny i la segona al voltant d'agost. Conèixer aquest calendari permet introduir les eines de control en el moment adequat.

Es va respondre a una qüestió que es formulà a la jornada, el paper de les formigues com a vectors actius de dispersió, traslladant els cotonets d'uns arbres a altres per aprofitar les seues exsudacions i els defensen activament davant depredadors i parasitoides. Sense controlar les formigues —amb bandes enganxoses als troncs, per exemple—, qualsevol estratègia de control biològic perd eficàcia. Cal comprendre també la cadena parasitoide-hiperparasitoide. Els parasitoides són insectes que ponen els ous sobre o dins de l'hoste i maten la plaga al desenvolupar-se; els hiperparasitoides parasiten els propis parasitoides, reduint la seua efectivitat. Per a *Planococcus citri*, *Anagyrus vladimiri* és la solució més eficaç disponible comercialment. Per a *P. longispinus*, LA UNIÓ reclama amb insistència la incorporació d'*Anagyrus fustiventris* al catàleg d'enemics naturals autoritzats, una eina amb característiques molt favorables que ampliaria significativament les opcions de gestió.

En primavera es recomana la solta de crisopes (*Chrysoperla carnea*) per a les primeres poblacions; a partir de juliol, *Cryptolaemus montrouzieri* per a poblacions ja establides. L'excés de tractaments químics resulta contraproductiu doncs elimina els enemics naturals i dispara les poblacions a llarg termini.

Matèries actives són eines de suport dins la GIP

El control biològic és la columna vertebral, però en situacions de forta pressió cal disposar d'eines químiques compatibles. Per això, LA UNIÓ ha sol·licitat l'autorització excepcional de l'acetamiprid (Carnadine) i el cyantraniliprol (Exirel) per al cultiu del caqui, sempre en el marc de la GIP. L'acetamiprid presenta un perfil selectiu favorable i el cyantraniliprol és molt eficaç contra lepidòpters, mosca blanca i cotonet, amb un bon perfil de seguretat per als insectes beneficiosos quan s'usa correctament. Disposar d'aquestes matèries actives permetria actuar en els moments crítics sense comprometre l'estratègia biològica.

Conclusió, els aliats naturals com a decisió estratègica

La jornada va concloure amb un missatge esperançador com és la combinació de biodiversitat conservada, soltes estratègiques de fauna auxiliar, coneixement dels cicles de plaga mitjançant la integral tèrmica i eines digitals de l'IVIA representa el camí més segur i sostenible per al caqui valencià. Des de LA UNIÓ es continuarà lluitant per l'autorització d'*Anagyrus fustiventris*, les noves matèries actives o les autoritzacions excepcionals i els butlletins d'avisos específics de la Conselleria. Apostar pels aliats naturals no és sols una opció sostenible, és una decisió estratègica per a assegurar el futur del cultiu. ■

Vídeos:

Gestió integrada de cotonets en caqui: <https://bit.ly/4rn2Uzh>

Estratègies maneig plagues i malalties en caqui: <https://bit.ly/4tLID9h>

Claus per tractaments fitosanitaris eficients en caqui <https://bit.ly/4apdbVJ>

CAQUI// La incidència de plaques ha estat significativa en el resultats

Campanya irregular i sense complir les expectatives inicials

La Unió Llauradora valora la campanya del caqui 2025/2026, ja a punt de finalitzar, com bastant irregular i sense complir les expectatives previstes després de la del desastre de la dana. El balanç es veu marcat per la incidència de plagues com el cotonet i la mosca blanca en el camp, la qual cosa ha comportat un elevat volum de rebutjos i uns alts costos de producció. / Redacció

“Les expectatives inicials no s’han complit finalment, amb una collita inferior respecte a les primeres previsions davant la reducció dels calibres i el menor aprofitament comercial, i amb una forta afecció de les plagues. Necessitem eines per a combatre les plagues en el caqui, perquè cada vegada disposem de menys matèries actives. Si no aconseguim controlar-les, el futur no és massa falaguer”, assegura el responsable del sector del caqui de LA UNIÓN, Ximo Madramany.

Quant als preus, les cooperatives encara no han liquidat i els comerços han pagat una mitjana d’entre 0,40 i 0,50€/kg. Les baixes cotitzacions en la part central de la campanya han il·lustrat el resultat final. Les compres de caqui es van iniciar prompte i amb cotitzacions bones, al voltant de 0,55 euros per quilo, però des de finals d’octubre fins a desembre, durant aproximadament cinc setmanes del tram central, els preus es van desplomar de manera significativa. En les últimes setmanes,

han repuntat fins a situar-se en nivells més favorables, tot i que amb un impacte més limitat en trobar-se la campanya pràcticament finalitzada. Podrien ser uns preus de la campanya fins i tot acceptables, però el problema és que, davant el gran nombre de rebuig i la pujada de costos, els ingressos segueixen molt minvats per als llauradors. ■

Veure enllaç de video i QR:
<https://bit.ly/47zwgT8>

Cleopatra®
Plant Health

Seamac® Rhizo
Plant Health

Amalgerol®
Plant Health

Exirel®
Insecticida
Con la potencia de
CYAZYPYR®
Ingrediente activo

Más que
Protección

FMC | An Agricultural
Sciences Company

**ESTIMULA
TU CULTIVO
A LA VEZ QUE
PROTEGES TU
PRODUCCIÓN**

**SOLUCIONES
FMC PARA LA
PRIMAVERA**

Con el fin de evitar riesgos para las personas y el medio ambiente, antes de aplicar cualquier producto de FMC, lea atentamente la etiqueta y siga estrictamente las instrucciones de uso. Cleopatra®, Seamac® Rhizo, Amalgerol®, Exirel® y Cyazypyr® son marcas registradas de FMC Corporation y/o de sus empresas afiliadas.

Pº de la Castellana, 257 - 5º
28046 MADRID

+34-91 553 01 04

MERCOSUR// L'acord és extraordinàriament lesiu per al sector agrari

LA UNIÓ demana la dimissió de Ursula von der Leyen per saltar-se les regles i principis democràtics amb l'aplicació provisional de l'Acord UE-Mercosur i vendre els interessos dels productors

La Unió Llauradora i Ramadera rebutja amb fermesa l'anunci de la presidenta de la Comissió Europea d'activar l'aplicació provisional de l'Acord UE-Mercosur i demana la seua dimissió. L'organització considera que es tracta d'una decisió precipitada, lesiva per al sector agrari i políticament inacceptable en l'actual context institucional. / Redacció

"El sector agrari no pot continuar sent la variable menyspreable de la política comercial europea", assenyala LA UNIÓ, i "aquest acord, tal com està plantejat, és clarament lesiu per als nostres llauradors i ramaders, que van a haver de competir amb produccions que no estan sotmeses als mateixos estàndards sanitaris, mediambientals i socials".

LA UNIÓ denuncia que la suposada clàusula de salvaguarda agrària anunciada per la Comissió no forma part del text de l'acord i, per tant, no ofereix protecció real ni automàtica. Al seu judici, es tracta d'un mecanisme tardà i discrecional que actua quan el mal ja està fet i els llauradors i ramaders ja han patit pèrdues.

Per a l'organització, el sector no pot confiar en mecanismes que, a més, depenen de decisions discrecionals de la Comissió, que ja estem veient com actua.

La Unió Llauradora considera, a més, especialment greu que s'impulse l'aplicació provisional quan la pròpia Comissió ha constatat deficiències en els controls del Brasil recentment, i que no pot certificar plenament que no s'exporta carn procedent d'animals tractats amb hormones prohibides a la UE. "Accelerar l'obertura comercial en aquest context és una irresponsabilitat. La seguretat alimentària no pot sacrificar-se en nom de la geoestratègia", subratllen.

Des del pla institucional, LA UNIÓ acusa la Comissió de forçar els procediments i buidar de contingut el debat democràtic. "L'aplicació provisional no pot convertir-se en una drecera per a imposar fets consumats", sostenen. Al seu judici, s'està reduint el marge real dels parlaments i afeblint el control democràtic en un assumpte de màxima transcendència econòmica i política.

LA UNIÓ recorda que ha protagonitzat en els últims mesos diverses mobilitzacions per a protestar contra l'acord i la seua eventual aplicació provisional. Així mateix, ha mantingut reunions amb els grups parlamentaris en el Congrés i les Corts, ha impulsat iniciatives perquè la Cambra instara el Govern a no donar suport a aquesta via i va remetre cartes formals a la Comissió Europea, a tots els eurodiputats espanyols i al president del Govern, traslladant el seu rebuig i els seus arguments tècnics.

Tant el PSOE com el Partit Popular han de deixar de recolzar una via que compromet greument al sector agrari espanyol i incorporar-se al capdavant comú de la resta de forces polítiques del país. ■

LA UNIÓ demana al Govern que reclame a Brussel·les si s'aprova l'acord amb Mercosur un contingent anual de cítrics en fresc de 239.000 t. i 499.000 t. per a indústria i un aranzel corrector del 15%

La Unió Llauradora ha sol·licitat al Govern d'Espanya que reclame davant el Consell i la Comissió Europea, en el cas que s'aprove l'acord UE-Mercosur, un contingent anual de cítrics en fresc d'eixos països de 239.000 tones i de 499.000 de cítrics per a indústria, així com un aranzel corrector del 15% en el cas de superar eixos volums. No obstant això, l'organització reitera el seu rebuig frontal a l'acord comercial entre la UE i Mercosur. / Redacció

L'acord reconeix l'existència de productes sensibles i estableix per a alguns d'ells contingents aranzelaris i mecanismes de protecció (arròs, mel, boví, aviar). No obstant això, els cítrics, malgrat ser un sector clarament sensible i estratègic per a diverses regions productores europees, no compten amb cap contingent específic, la qual cosa suposa una incoherència interna del propi acord.

Aquesta manca resulta especialment greu dins del context actual, marcat per la sol·licitud de dictamen al TJUE per part del Parlament Europeu, el debat sobre una possible aplicació

provisional de l'acord i l'acumulació d'efectes d'altres acords comercials ja en vigor. Tot això reforça la necessitat d'oposar-se a l'acord, tal com propugna LA UNIÓ, i no d'accelerar la seua entrada en vigor com pretén el Govern espanyol i la presidència de la Comissió Europea.

Les importacions mitjanes de cítrics en fresc procedents del Mercosur se situen entorn de 239.000 tones anuals, a les quals ha d'afegir-se l'efecte acumulatiu d'altres acords comercials, especialment el d'Associació Econòmica entre la UE i els Estats de l'Àfrica Meridional, sobretot de Sud-àfrica, les importacions mitjanes del qual a la UE arriben aproximadament a 794.500 t. anuals entre 2020 i 2024, i 954.490 tones entre gener i octubre de 2025. El mercat europeu no pot absorbir indefinidament aquests volums sense provocar perturbacions greus, especialment quan les importacions coincideixen amb els primers mesos de la campanya europea (setembre-novembre).

Si s'aplicara als cítrics en fresc un tractament similar a l'atorgat a altres productes sensibles, seria imprescindible, com a mínim, eixe contingent anual equivalent a les importacions

mitjanes actuals (239.000 t), així com l'aplicació d'un aranzel corrector del 15% una vegada superat aquest volum i un mecanisme mensual de protecció en els mesos més sensibles.

"El fet que ni tan sols aquestes mesures bàsiques estiguen contemplades en l'acord posa en relleu fins a quin punt el sector cítricol ha sigut sacrificat com a moneda de canvi", assegura Carles Peris, secretari general de LA UNIÓ.

En el cas dels cítrics transformats, la situació és pitjor. El bloc Mercosur, i en particular el Brasil, domina estructuralment el mercat europeu del suc, amb importacions mitjanes pròximes a les 900.000 tones anuals, arribant en alguns exercicis, com 2023, més d'1.050.000 tones. El 70% del suc de taronja que es consumeix a tot el món procedeix del Brasil. Aquest producte no és considerat sensible en l'acord, malgrat que la indústria transformadora europea absorbeix aproximadament el 20% de la producció cítricola, actua com a mecanisme essencial de regulació de l'oferta en fresc i sosté ocupació i activitat econòmica en zones productores. Cada any es retiren a Espanya del mercat en fresc per a suc entre 650.000 i 850.000 t.

La liberalització addicional d'aquest mercat desestabilitzaria greument eixa funció reguladora del mercat en fresc i valoritzadora de la collita, evidenciant novament que l'acord no respecta l'equilibri del mercat ni els objectius de la PAC. Un dels déficits més greus de la política comercial europea és la falta d'una avaluació de l'impacte acumulatiu dels acords. El sector cítricol europeu s'enfronta simultàniament a l'acord UE-SADC (Sud-àfrica), acord UE-Egipte i ara l'acord UE-Mercosur. Analitzar cada acord de forma aïllada oculta l'impacte real sobre els preus, renda agrària i viabilitat de les explotacions, i reforça la necessitat d'oposar-se a l'acord UE-Mercosur.

Peris creu que "el Govern d'Espanya ha d'utilitzar tots aquests arguments tècnics i jurídics per a oposar-se a l'acord i rebutjar qualsevol intent d'aplicació provisional de l'acord, sobretot mentre estiga pendent el dictamen del TJUE, alhora que hauria d'intentar un front comú amb altres Estats membres productors que comparteixen aquestes preocupacions".

"Aquest acord, tal com està concebut, no és compatible amb la defensa del sector cítricol europeu, ni amb el manteniment d'una agricultura viable, equilibrada i socialment sostenible. El fet que siga necessari plantejar mesures correctores de gran importància demostra que el problema no és tècnic, sinó estructural", conclou el secretari general de LA UNIÓ. ■

Veure enllaç de video i QR:
<https://bit.ly/4s04Xd2>

Fertilizantes con futuro

Fertiberia
TECH

NUTRIFLUID IMPULSE

Nutrifluid IMPULSE son fertilizantes líquidos de alta eficacia destinados a la fertirrigación.

Impulsor
energético

TRUFA// Solicita un cambio legislativo

LA UNIÓN reclama que no se etiquete como trufa negra aquellos productos que no la tienen o están elaborados con aromatizantes

La Unió Llauradora exige un cambio en la normativa para impedir que se etiquete como trufa negra (*Tuber melanosporum*) a todos aquellos productos que no la contienen y que simplemente emplean aromas sustitutivos o sucedáneos. El objetivo de la organización es evitar un fraude hacia los consumidores y revitalizar este cultivo con unos precios justos para los productores ante la mala campaña de este año. / Redacción

Gran parte de los productos comercializados en España bajo la denominación "con trufa negra" no utilizan *Tuber melanosporum*, la especie más apreciada gastronómicamente, y en numerosos casos carecen incluso de trufa real o contienen cantidades ridículas. Esa es la principal conclusión de un estudio reciente, elaborado por el Grupo de Cooperación Trufa Negra de Aragón, que alerta sobre el fraude y las malas prácticas en el mercado de los productos trufados.

El estudio se ha realizado con más de 300 referencias de productos trufados presentes en los supermercados, desde aceites y patés hasta quesos y salsas. De los resultados se desprende que solo el 16% contenía trufa negra auténtica (*Tuber melanosporum*), el 20% carecía de cualquier tipo de trufa, en el 30% la cantidad era inferior al 1% de lo que se declaraba en el envase y el 73% incorporaba bis(metil)metano (BMTM), un aromatizante barato que imita el olor de la trufa blanca italiana, pero que no está presente en la trufa negra.

No hay una legislación internacional que regule la comercialización de productos trufados y cada país cuenta con la suya. En España hay un gran vacío legal sobre la trufa y se rige por la norma genérica referente a las setas comestibles y a falta de una regulación específica, se permite que se comercialicen productos bajo la denominación de "con trufa negra", aunque contengan otras especies o ninguna. Esta circunstancia, además de deprecia el producto y crear un impacto negativo en los productores, genera confusión entre los consumidores.

Carles Peris, secretario general de LA UNIÓN, pide "un cambio legislativo a través de una normativa específica y clara para la comercialización de trufa y sus productos con objeto de garantizar una transparencia clara en el etiquetado, tal y como ya existe en Francia, pues la mayoría de los productos que indican que llevan trufa negra no contienen nada".

LA UNIÓN también demanda el apoyo de las Administraciones para realizar campañas de promoción y concienciación acerca de este cultivo tan arraigado en las zonas rurales desfavorecidas de la Comunitat, con objeto de que los potenciales consumidores conozcan sus características, de forma que diferencien entre los productos con trufa de los aromatizados.

Hay que señalar que existe un gran desconocimiento sobre la trufa negra, un hongo cuya riqueza aromática proviene de más de 100 moléculas volátiles que le otorgan un ADN odorífero inimitable. Sin embargo, ese perfil se degrada en procesos industriales, lo que abre la puerta al uso de aromatizantes.

Por otra parte, la rentabilidad de la trufa negra esta campaña está por los suelos con un desplome muy importante del precio en origen. De los 500 euros/kg que se pagaban en las primeras semanas de campaña, las cotizaciones han descendido hasta los 150 euros/kg, lo que supone un 70% menos. Si retrocedemos unos años atrás, las cotizaciones llegaban hasta los 1.000 y 1.500 €/kg.

En esta campaña se detecta además una gran presencia en las explotaciones del escarabajo de la trufa (*Leiodes cinnamomeus*), que deprecia su valor comercial. LA UNIÓN demanda a la Conselleria de Agricultura que incremente las investigaciones sobre este escarabajo y establezca soluciones fitosanitarias y biológicas.

La trufa negra es un hongo subterráneo de aspecto rugoso, de color negro a oscuro en su piel, con vetas blancas en su interior, de textura firme pero quebradiza al corte. Su aroma intenso y complejo, con matices terrosos, de cacao, frutos secos, setas y notas de bosque húmedo, la convierten en uno de los productos más codiciados en la alta cocina. Se emplea rallada sobre pastas, huevos, carnes, risottos; también se usa en salsas, mantequillas, aceites o en platos muy simples: unas láminas sobre unas patatas, un huevo frito, risotto, etc. ■

Ver enlace de vídeo y QR:
<https://bit.ly/3P8gLLz>

ORXATA I XUFA// Solicita un cambio legislativo

LA UNIÓ aconseguix que s'autoritze l'elaboració d'orxata sense sucre afegit i s'avance en la creació d'un codi TARIC específic

La Unió Llauradora valora que el Consell de ministres aprovava fa unes setmanes l'autorització d'elaborar orxata sense sucre afegit o amb contingut reduït, tal com havia sol·licitat en reiterades ocasions aquesta organització agrària, així com que s'avance també des del Ministeri i Conselleria d'Agricultura per a sol·licitar un codi TARIC específic per al cultiu. / Redacció

Són dues reivindicacions històriques del sector en les quals ha treballat intensament La Unió Llauradora durant els últims anys. En el primer cas es tracta de l'actualització de la Reglamentació tècnic-sanitària de l'orxata de xufa per a permetre la seua comercialització sense sucre afegit i que s'ha inclòs dins d'un real decret que modifica i deroga diverses disposicions reglamentàries en matèria de qualitat alimentària per a adaptar la normativa a la innovació tecnològica i a les noves demandes del consumidor.

La modificació normativa corregeix una regulació vigent des de 1988 que obligava a incorporar un contingut mínim de sucre afegit per a poder utilitzar la denominació "orxata de xufa", una exigència que havia quedat clarament desfasada respecte a les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i xocava de ple amb les pròpies polítiques públiques de reducció del consum de sucres afegits, així com als nous nínxols de mercat on els consumidors també demanden orxata de xufa sense sucre.

El nou marc regulador permet elaborar orxata sense sucres afegits o amb contingut reduït de sucre, al mateix temps que manté la prohibició de l'ús d'edulcorants i colorants, garantint així la preservació de la qualitat tradicional del producte i evitant substitucions artificials que desvirtuen la seua naturalesa.

Aquesta aprovació culmina un procés impulsat per LA UNIÓ fa ja anys. A instàncies de l'organització, la Comissió d'Agricultura del Congrés dels Diputats va aprovar el 9 de maig de 2023 una proposició no de llei, amb 21 vots a favor i 16 abstencions, per a iniciar els tràmits necessaris amb la finalitat d'adaptar aquesta reglamentació a les recomanacions sanitàries internacionals. Posteriorment, a l'agost de 2024, LA UNIÓ va traslladar formalment aquesta necessitat al Ministeri d'Agricultura i a l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN), insistint novament aquest mateix any davant el Ministeri d'Agricultura i el Ministeri de Drets Socials i Consum. Va ser el propi Ministeri d'Agricultura qui, en resposta del passat 16 de febrer, va confirmar que la modificació normativa ja es trobava incorporada al projecte aprovat ara pel Consell de Ministres.

Codi Taric comerç exterior

D'altra banda, pel que fa al comerç exterior de la xufa, el Ministeri ha reconegut que l'assignació d'un codi aranzelari específic dins de la nomenclatura combinada de la Unió Europea requereix una justificació tècnica i econòmica detallada i un procediment comunitari reglat.

LA UNIÓ va impulsar formalment aquesta sol·licitud al març de 2025 en constatar que la xufa es troba actualment inclosa en una categoria genèrica que impedeix conèixer amb exactitud el volum real d'importacions, la qual cosa dificulta la transparència del mercat i l'adequat seguiment fitosanitari i així li ho va traslladar a la Conselleria d'Agricultura perquè realitzara les gestions per a aconseguir aquest TARIC específic.

L'organització destaca que ja s'està treballant per part de la Conselleria d'Agricultura i l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques en la recopilació de la informació econòmica i comercial necessària per a fonamentar la petició davant la Comissió Europea, en coordinació amb les administracions competents, amb l'objectiu que la xufa dispose d'una identificació aranzelària pròpia que reforce la traçabilitat, el control i la defensa de la producció valenciana.

Per a LA UNIÓ, totes dues qüestions, tant l'actualització normativa de l'orxata com la diferenciació aranzelària de la xufa, són estratègiques per a garantir la coherència de les polítiques públiques, la protecció del consumidor i una alineació amb les demandes actuals del consumidor, d'un cultiu emblemàtic de l'Horta Nord.

Adverteix LA UNIÓ ara de la necessitat d'avançar sense dilacions en el procediment comunitari del codi TARIC, evitant perjudicis econòmics innecessaris i reforçant la posició del sector enfront de les importacions de tercers països. LA UNIÓ continuarà exercint pressió institucional per a defensar els interessos de les persones productores i que la xufa valenciana dispose de la seguretat jurídica i comercial que mereix. ■

Veure enllaç de video i QR:
<https://bit.ly/46MAoim>

AGRICULTURA ECOLÒGICA// Espanya és la primera en extensió, però la novena en consum

Moltes hectàrees ecològiques però poc mercat

Espanya lidera Europa amb quasi 3 milions d'hectàrees d'agricultura ecològica, prop del 13% de la superfície agrària útil. Som primers en extensió, però només novens en consum. Esta paradoxa defineix el moment crític del sector. Produïm per a exportar mentre el consum intern amb prou faenes arriba als 66 euros per habitant i any, molt lluny dels 468 euros de Suïssa o els 191 d'Alemanya. / Ricard Ballester

Les dades de l'Informe Anual 2025 d'Ecovalia confirmen una realitat incòmoda ja que el 2024 el consum ecològic a Espanya va retrocedir un 0,9% i es va quedar en només el 3,2% de la despesa total en alimentació. Mentrestant, el número de persones agricultores i ramaderes ecològiques continua creixent, confiant en un mercat que no acaba de respondre.

La proposta de reforma de la PAC situa l'agricultura ecològica en el "nucli dur" de les ajudes, amb una reserva pressupostària específica. És un pas positiu. Però cal prudència perquè el factor decisiu serà la quantia real de les ajudes, condicionada per les prioritats polítiques dels governs estatal i autonòmics.

Entre els avanços tècnics destaquen l'exempció de determinats controls PAC per als certificats i l'ampliació de productes coberts pel reglament. Tanmateix, cap d'estos canvis resol el problema de fons com ara el desequilibri estructural entre producció i consum.

L'objectiu europeu d'arribar al 25% de superfície ecològica el 2030 exemplifica un voluntarisme polític desconnectat de la realitat. El 2024 estàvem entorn del 12%. Es pretén doblar la superfície en sis anys sense un pla seriós per a duplicar el consum? Esta estratègia ja passa factura a França, on molts productors ecològics es veuen obligats a vendre com a convencional per falta de demanda, amb caigudes de preus. Les primeres víctimes d'este enfocament serien, paradoxalment, les pròpies persones que produeixen baix la certificació ecològica. Espanya no disposa d'un pla nacional ambiciós per a fomentar el consum ecològic. És el nostre taló d'Aquil·les. Cal concentrar esforços en cinc eixos clars com són:

1. Compra pública ecològica obligatòria. El 5% fixat per al menjar escolar pel Reial decret 315/2025 és clarament del tot insuficient. Necessitem objectius ambiciosos i calendaritzats: almenys 50% en tres anys de productes ecològics, locals i de temporada. Quasi la meitat dels països veïns ja tenen percentatges mínims en restauració col·lectiva.

2. Campanya estatal de promoció. El reconeixement del logotip de l'Eurofulla —l'únic que certifica un producte ecològic segons el Reglament (UE) 2018/848— continua sent baix. Cal una estratègia estable, amb pressupost específic i continuïtat en el temps.

3. Formació i assessorament tècnic. La conversió a ecològic requereix acompanyament especialitzat, sobretot en els primers anys. Els recursos han d'arribar al territori i adaptar-se a les realitats productives valencianes.

4. Regulació clara d'equivalències amb tercers països. La pròrroga d'equivalències més enllà de 2026 genera inquietud legítima. No és proteccionisme: és igualtat d'estàndards per a tots els productes amb segell ecològic.

5. Lluita efectiva contra el greenwashing. Cal endurir sancions contra el blanqueig ecològic que confon el consumidor i perjudica els productors certificats.

Des de LA UNIÓ defensem estes mesures perquè l'agricultura ecològica no és una moda, sinó que és una necessitat per a la sostenibilitat del sector, la salut dels sòls i la viabilitat econòmica de totes les explotacions. El nostre treball institucional se centra a assegurar i millorar les ajudes PAC, exigir un pla nacional de foment del consum, defensar una competència justa i impulsar la compra pública ecològica com a motor del mercat intern.

L'agricultura ecològica està en una cruïlla. No podem continuar produint per a exportar mentre abandonem el mercat intern. No n'hi ha prou amb ser líders en hectàrees si som febles en consum. El futur serà ecològic o no serà futur. ■

LA UNIÓ denuncia que el pressupost anual de la Comissió Europea per a mesures fitosanitàries és de només 8 milions d'euros

LA UNIÓ denuncia que el pressupost anual de la Comissió Europea destinat a mesures fitosanitàries només va ser de 8 milions d'euros en els dos últims exercicis coneguts -2023 i 2024-, dels quals uns 6 milions, aproximadament el 75% d'eixa quantitat, es va assignar a plagues prioritàries. / Redacció

L'organització ha demanat un augment pressupostari i algunes clarificacions sobre el llistat de plagues prioritàries a la UE a través d'un escrit dirigit al director general de la DG Sante, Bernard Van Goethem.

Servisca com a exemple que la gestió del brot de Xylella fastidiosa (una plaga prioritària) a la província d'Alacant ha requerit d'inversions pròximes als 7,5 milions d'euros anuals, la qual cosa posa de manifest la magnitud dels recursos necessaris per a contindre eficaçment aquest tipus d'amenaçes.

Per a sectors com la citricultura -caracteritzats per cultius permanents, elevada exposició al comerç internacional i gran

sensibilitat a restriccions fitosanitàries-, la classificació com a plaga prioritària constitueix una eina essencial de prevenció i no únicament com a reacció.

Així mateix, el reconeixement com a plaga prioritària reforça la base tècnica i jurídica de la Unió Europea per a justificar mesures addicionals de mitigació del risc enfront de tercers països quan siga necessari, contribuint a protegir la sanitat vegetal europea mitjançant un enfocament preventiu.

LA UNIÓ valora de manera positiva la confirmació de la DG Sante que les plagues avaluades continuen regulades com a plagues de quarantena en la Unió i que es mantinguen les actuals mesures de protecció fitosanitària. No obstant això, planteja algunes consideracions addicionals perquè si bé jurídicament totes les plagues de quarantena estan subjectes a prohibició d'introducció i a obligacions d'erradicació, l'experiència pràctica demostra que l'estatus de plaga prioritària comporta diferències substancials en termes de prevenció, vigilància i capacitat real de resposta. ■

LITXI// Cultiu subtropical que encara està en una fase inicial de desenvolupament

El Litxi una alternativa per a treballar en diversificació a la Comunitat Valenciana

LA UNIÓ ha col·laborat en el webinar “*El litxi, un cultiu amb possibilitats d’expansió a Espanya?*”, una jornada tècnica que va permetre analitzar amb criteri i realisme el paper que pot jugar este cultiu dins de l’estratègia de diversificació agrícola a la Comunitat Valenciana. / Ricard Ballester

En l’última dècada, el consum de fruites tropicals i exòtiques s’ha duplicat a Europa, amb la consolidació clara de productes com l’alvocat o el mango als lineals de la gran distribució. Este context obliga el sector productor valencià a explorar alternatives que permeten aportar valor, diferenciar-se i reduir riscos davant un escenari marcat per l’augment dels costos de producció, la competència exterior i la incertesa climàtica. En este marc, el litxi (*Litchi chinensis*) apareix com una opció amb interès tècnic i comercial, encara que es troba en una fase molt inicial de desenvolupament si es compara amb altres cultius subtropicals.

Per entendre correctament el seu potencial, convé situar el litxi dins de l’estructura actual dels cultius subtropicals a Espanya. Segons l’experiència tècnica exposada durant el webinar, es poden distingir tres grans nivells d’implantació:

- Cultius consolidats: alvocat, mango, xirimoier i nespre.
- Cultius emergents: papaia, pitahaya i maracujà, que ja compten amb una presència estable al mercat.
- Cultius encara experimentals o testimonials: litxi i longan.

Tot i que el litxi es va introduir a Espanya ja en la dècada dels setanta, la seua superfície i producció continuen sent molt reduïdes. No obstant això, la demanda europea és elevada i existeix una circumstància que pot jugar a favor del productor espanyol: la finestra de producció —entre juliol i setembre— coincideix amb un període de baixa oferta en altres països exportadors. Açò obri la porta a un nínxol de mercat premium, on la proximitat geogràfica i la qualitat del producte europeu poden marcar la diferència.

Ara bé, el litxi no és un cultiu senzill. El seu maneig requereix precisió tècnica i un bon coneixement dels seus condicionants edafoclimàtics si es vol garantir una mínima rendibilitat.

A diferència d’altres tropicals purs, el litxi necessita un període de fred sec durant l’hivern, amb temperatures inferiors als 15 °C, per induir correctament la floració. No obstant això, al mateix temps presenta una elevada sensibilitat a les gelades: temperatures per davall dels -4 °C poden provocar danys importants, fins i tot en arbres adults.

Pel que fa a l’aigua, es tracta d’un cultiu amb necessitats hídriques elevades, similars o fins i tot superiors a les de l’alvocat. En zones càlides, els requeriments poden situar-se entre els 8.500 i els 11.000 m³ per hectàrea i any. A més, exigeix sòls profunds, lleugers i ben drenats, amb un pH lleugerament àcid (entre 5,5 i 6,5), i mostra una clara sensibilitat a la salinitat, un factor limitant en moltes zones de regadiu del nostre territori.

Un altre element determinant és el material vegetal. Tradicionalment, el litxi s’ha propagat mitjançant acodament aeri, una tècnica que sol generar sistemes radiculars superficials i poc robustos. Per a una possible expansió professional del cultiu, des de LA UNIÓ es considera imprescindible avançar cap a plantes empeltades, que milloren l’ancoratge de l’arbre, la

resistència al vent i el control del vigor. Varietats com Kwai Mai Pink, Wai Chee o Salatiel han mostrat resultats prometedors en condicions peninsulars.

El principal coll de botella del litxi continua sent la seua forta alternança productiva (anyívol) i uns rendiments encara molt baixos. En les condicions actuals, la producció se situa sovint al voltant de les 2-3 tones per hectàrea, molt lluny de les 12-15 tones per hectàrea que s’aconsegueixen en països com Israel.

Per intentar reduir esta limitació, el maneig agronòmic ha de ser especialment acurat i orientat a diversos aspectes clau:

- Realitzar una poda immediata després de la collita per afavorir una brotació ràpida que arribe a madurar abans de l’hivern.
- Millorar la pol·linització, ja que, tot i la floració abundant, el quallat del fruit és un dels factors més limitants. La introducció de ruscos d’abelles o abellots i el disseny de plantacions amb varietats pol·linitzadores, com Hong Long, poden incrementar de manera notable la producció.
- Aplicar tècniques com l’anellat de tardor, que permeten reduir el creixement vegetatiu i afavorir la inducció floral.

Des de LA UNIÓ es considera que el litxi no és una aposta massiva ni immediata, però sí una finestra que convé explorar amb criteri, investigació i planificació. En este sentit, els avanços en cultiu protegit —mitjançant malles o cobertes plàstiques— poden ser una eina interessant a la Comunitat Valenciana, ja que permeten millorar el control tèrmic, reduir riscos climàtics i, en alguns casos, optimitzar l’ús de l’aigua.

En qualsevol cas, qualsevol aposta per este cultiu ha d’estar basada en tres pilars fonamentals: una correcta selecció del material vegetal, un assessorament tècnic continuat i una estratègia comercial conjunta que pose en valor la qualitat, la sostenibilitat i l’origen europeu del producte davant les importacions de tercers països.

En definitiva, el litxi es pot comparar amb un motor d’alta precisió. Si no ajustem correctament la “gasolina” —reg i fertilització— i l’encesa —fred hivernal i pol·linització—, el motor difícilment funcionarà amb regularitat. Però quan tots els factors estan ben calibrats, el valor del producte al mercat pot situar-se molt per damunt del d’altres cultius de la seua categoria. ■

APICULTURA// Nuestra especie autóctona debe ser reconocida y conservada

Abejas locales, una apuesta de futuro

Cuando hablamos de la abeja melífera tendemos a imaginar un único insecto universal, sin embargo, *Apis mellifera* es una especie con una gran diversidad. Durante miles de años se ha ido adaptando a climas, paisajes, floraciones y presiones sanitarias muy distintas, dando lugar a subespecies y ecotipos locales. En la Península Ibérica, nuestra subespecie autóctona es la *Apis mellifera iberiensis*, un patrimonio biológico y productivo que merece ser conocido y, sobre todo, conservado.

/ Vicente Marco

La *iberiensis* no es mejor que otras subespecies, pero convive mucho mejor con nuestras condiciones: veranos secos y calurosos, inviernos variables según zonas, periodos de escasez y floraciones mediterráneas a menudo intensas pero cortas. La selección natural y el manejo apícola sostenido en el tiempo tienden a favorecer colonias capaces de sincronizar su ciclo con el entorno, aprovechar los picos de néctar y polen y mantener la viabilidad en condiciones cambiantes. Esa adaptación local se traduce en eficiencia y estabilidad: colonias que, bien manejadas, encajan con el calendario floral y con la climatología real del territorio.

Conservar *A. m. iberiensis* es también conservar diversidad genética, que funciona como un seguro frente a amenazas nuevas o cambiantes. Si homogeneizamos la apicultura a través de la introducción masiva de líneas externas, reducimos el abanico de respuestas posibles ante patógenos, parásitos o episodios ambientales extremos. Y cuando aparece un problema inesperado, una población genéticamente uniforme puede fallar de forma más generalizada, aumentando la vulnerabilidad del conjunto del territorio.

A todo ello se suma un aspecto sanitario que a veces se infraestima: el comercio internacional de reinas y paquetes de

abejas pueden favorecer la entrada y dispersión de patógenos y parásitos exóticos en zonas donde antes no estaban presentes. Aunque existan controles, el movimiento frecuente de material vivo entre países facilita los saltos epidemiológicos. Teniendo en cuenta la amenaza constante del ácaro *Tropilaelaps* y el pequeño escarabajo de las colmenas (*Aethina tumida*), este factor adquiere especial relevancia.

En resumen, conservar *Apis mellifera iberiensis* es conservar adaptación local, diversidad genética y capacidad de respuesta ante el futuro. Es biodiversidad, sí, pero también una inversión directa en la estabilidad sanitaria y productiva de la apicultura del territorio. ■

PORCINO// Solicitud de ayudas por la Peste Porcina Africana

Unión de Uniones pide medidas económicas estatales al sector porcino por la PPA

Unión de Uniones de Agricultores y Ganaderos, ante el goteo de nuevos casos de Peste Porcina Africana (PPA), pide celeridad en la ampliación de recursos para contener la enfermedad y que se pongan en marcha cuanto antes medidas y ayudas económicas al sector, que está cada vez más golpeado. / Redacción

Unión de Uniones ha señalado el gran impacto que está teniendo esta enfermedad en el conjunto del sector, más allá de la zona particularmente afectada. Según los datos de seguimiento que realiza, se estimarían las pérdidas de 452 millones de euros.

La organización, en diciembre, ya planteó la posible habilitación de una línea de financiación a través del Instituto de Crédito Oficial (ICO), específicamente orientada a dar soporte financiero a las explotaciones porcinas afectadas por la crisis de precios por la PPA. En el marco del encuentro con el sector, el ministro se comprometió a estudiarlo como una herramienta clave para garantizar la viabilidad económica de las explotaciones.

Unión de Uniones explica que esta enfermedad de declaración obligatoria, que los ganaderos hacen todo lo que pueden en implantar medidas de bioseguridad y considera que las consecuencias comerciales que se están sufriendo por la PPA en jabalíes deberían contemplar medidas de soporte económico para los ganaderos más afectados.

La organización insiste en que con la ampliación de la zona infectada es muy importante no escatimar ningún recurso para erradicar cuanto antes la enfermedad pero sin olvidar las medidas de apoyo a los ganaderos. ■

MUJER// Los desafíos y oportunidades ante el cambio climático marcan la jornada

Una importante representación de mujeres de LA UNIÓN participan en el XII Encuentro Estatal en Toledo

Una importante representación de mujeres de La Unió Llauredora i Ramadera de toda la Comunitat Valenciana asistió en Toledo los días 6 y 7 de marzo al XII encuentro estatal en Toledo de la Unión de Mujeres Agricultoras y Ganaderas, bajo el lema “El papel de las mujeres del sector agrario ante el cambio climático: desafíos y oportunidades”. / Redacción

Durante esos días, agricultoras y ganaderas de distintas comunidades autónomas han compartido experiencias, analizado los impactos reales del cambio climático en sus explotaciones y debatido propuestas para garantizar la viabilidad económica y ambiental del medio rural.

En un contexto marcado por la inestabilidad climática, el incremento de costes, la transformación energética y los nuevos modelos productivos, el encuentro ha puesto el foco en el papel clave que desempeñan las mujeres en la sostenibilidad y modernización del sector agrario. Desde LA UNIÓN se reivindica un modelo de desarrollo rural sostenible que incorpore la perspectiva de género en todas las políticas agrarias y climáticas, reconociendo el papel estratégico de las mujeres en la transformación del sector.

Con motivo del 8 de marzo, Día Internacional de la Mujer, LA UNIÓN denunció que actualmente solo el 25,77% de los titulares de explotaciones agrarias de la Comunitat Valenciana son mujeres. De un total de 100.259 explotaciones, las mujeres son 25.836. Se sitúa así por debajo de la media estatal, que es del 27,6%.

Además, apenas 19 explotaciones están registradas en la Comunitat Valenciana (12 en Castellón, 5 en Valencia y 2 en Alicante) en titularidad compartida, por las 1.586 de toda España, lo que representa únicamente el 1,20%.

La titularidad compartida es una figura jurídica de la explotación agraria a la que pueden acogerse aquellas parejas que comparten el trabajo y gestión de la explotación. Esta figura permite que la administración, representación y responsabilidad de la explotación sea de las dos personas titulares, fomentando la igualdad entre ambas.

Aunque en los últimos años se ha producido un ligero avance en la presencia femenina en el campo valenciano, la brecha de género continúa siendo significativa. Las mujeres participan activamente en las tareas agrícolas, en la gestión de las explotaciones familiares y en el mantenimiento del tejido rural, pero muchas veces su trabajo sigue siendo invisible o no se traduce en la titularidad formal de las explotaciones.

Ante esta realidad, resulta imprescindible que las administraciones impulsen medidas decididas para fomentar la incorporación y el liderazgo de las mujeres en el sector agrario. Entre ellas, destacan el refuerzo de los incentivos a la titularidad compartida de las explotaciones, el acceso prioritario a ayudas públicas y a la financiación, programas específicos de formación y emprendimiento para mujeres rurales, así como políticas que faciliten la conciliación y el relevo generacional en el campo.

Para LA UNIÓN, impulsar la igualdad en el sector agrario no solo es una cuestión de justicia social, sino también una condición clave para garantizar la sostenibilidad económica y demográfica del medio rural, donde el papel de las mujeres resulta fundamental para asegurar el futuro de las explotaciones y del territorio. ■

Eficiencia energética y sostenibilidad para el sector ganadero: soluciones reales tras el éxito de la convención de Benlloc

El sector ganadero atraviesa un momento de profunda transformación. La necesidad de mejorar la rentabilidad de las explotaciones, adaptarse a nuevas normativas y avanzar hacia modelos más sostenibles está llevando a muchos ganaderos a replantear la gestión energética de sus granjas. / Sergio García.

Director de Operaciones y Marketing de Insolen

En este contexto, desde Grupo Insolen trabajamos con un objetivo claro: acercar soluciones energéticas reales, viables y adaptadas a la realidad del sector porcino y avícola. No se trata únicamente de incorporar nuevas tecnologías, sino de analizar cada explotación de forma individual para optimizar sus recursos, reducir costes y mejorar su competitividad.

Precisamente con este enfoque se celebró recientemente la Convención de Eficiencia Energética y Sostenibilidad organizada por LA UNIO e Insolen en Benlloc, una jornada que reunió a expertos técnicos, representantes institucionales, empresas energéticas y ganaderos para analizar los principales retos y oportunidades del sector. La elevada participación y el interés mostrado por los asistentes confirmaron algo que ya es una realidad: la energía se ha convertido en un factor estratégico para el futuro de las explotaciones ganaderas.

Durante la jornada se abordaron diferentes soluciones energéticas aplicadas al sector, destacando especialmente dos cuestiones que afectan a un gran número de granjas: la gestión de cubiertas con amianto y la optimización de los sistemas energéticos mediante GLP.

El amianto en granjas: un reto normativo y estructural

Muchas explotaciones ganaderas cuentan aún con cubiertas fabricadas con materiales que contienen amianto. Este tipo de material, muy utilizado durante décadas en construcciones agrícolas e industriales, presenta hoy importantes implicaciones tanto desde el punto de vista sanitario como normativo.

La retirada de cubiertas con amianto permite mejorar la seguridad estructural de la nave y abre la puerta a nuevas soluciones energéticas, como la instalación de sistemas fotovoltaicos o la mejora del aislamiento y la eficiencia térmica de las instalaciones. En la convención de Benlloc, expertos técnicos explicaron de forma detallada los procesos adecuados para realizar estas intervenciones con seguridad y cumpliendo toda la normativa vigente.

GLP: una solución energética eficiente y flexible

Otro de los temas que despertó mayor interés entre los asistentes fue el papel del GLP (Gas Licuado del Petróleo) como solución energética para el sector ganadero. En explotaciones porcinas y avícolas, donde los sistemas de calefacción y climatización son fundamentales para garantizar el bienestar animal y la productividad, disponer de una fuente de energía eficiente y estable resulta clave.

El GLP ofrece múltiples ventajas en este contexto: una alta eficiencia energética, suministro fiable y una gran capacidad de adaptación a diferentes necesidades térmicas. Además, permite optimizar costes operativos y mejorar el control energético de la explotación. Durante la jornada se analizaron distintos casos y aplicaciones reales en granjas, mostrando cómo la combinación de soluciones energéticas adecuadas puede contribuir de forma directa a mejorar la rentabilidad de las explotaciones.

Un enfoque integral para la eficiencia energética

Más allá de soluciones concretas, el mensaje principal que dejó la convención fue claro: la eficiencia energética debe abordarse desde una visión global de la explotación. Por ello, desde Grupo Insolen ofrecemos a los ganaderos un servicio integral que comienza con una asistencia técnica y auditoría energética personalizada. Con este análisis, se estudian los consumos, instalaciones y oportunidades de mejora de cada granja, con el objetivo de diseñar soluciones adaptadas a su realidad productiva.

El resultado de este trabajo es un informe técnico detallado, que permite al ganadero conocer con precisión las opciones disponibles para optimizar su energía, reducir costes y planificar futuras inversiones de forma segura.

La excelente acogida de la convención celebrada en Benlloc por LA UNIO confirma que el sector ganadero está preparado para dar este paso. La combinación de conocimiento técnico, innovación energética y colaboración entre empresas, instituciones y productores es la base para construir un modelo de explotación más eficiente, sostenible y competitivo.

En Grupo Insolen seguiremos trabajando para acompañar al sector en este camino, ofreciendo soluciones energéticas que respondan a las necesidades reales de las granjas y contribuyan al futuro del sector ganadero. ■

LABORAL// Para Alicante y Castellón

LA UNIÓN firma el primer convenio agropecuario unificado

El pasado día 2 de febrero se publicó el primer convenio colectivo agropecuario unificado para las provincias de Valencia y Castellón. Se trata de un acuerdo de gran relevancia porque pone fin a décadas en las que cada provincia contaba con su propio marco laboral y establece, por primera vez, unas reglas comunes para todo el sector en ambos territorios. / Beatriz Garrigós

La Unió Llauradora i Ramadera, en calidad de organización profesional agraria mayoritaria y plenamente legitimada en la mesa negociadora, ha sido parte firmante y protagonista en la consecución del acuerdo. Durante la negociación ha defendido un equilibrio entre la mejora de las condiciones laborales y la realidad económica de las explotaciones agrícolas y ganaderas, que trabajan con costes crecientes y fuerte competencia. El nuevo convenio afecta a la práctica totalidad de las actividades agropecuarias: producción agrícola, ganadería, trabajos forestales, manipulación en origen, viveros y venta de planta viva. La única excepción es el sector cítrico comercializador, que mantiene su regulación específica. En la práctica, será un marco común que dará cobertura a miles de explotaciones y personas trabajadoras del campo en Valencia y Castellón.

Uno de los avances más importantes está en la unificación territorial. A partir de ahora, ambas provincias comparten las mismas reglas salariales y laborales. Esto evita diferencias retributivas entre territorios vecinos y simplifica la gestión para empresas y cooperativas que desarrollan actividad en las dos provincias. También reduce conflictos derivados de interpretaciones distintas y aporta coherencia a un sector que, en muchos casos, trabaja sin tener en cuenta límites administrativos. Lamentablemente, la parte negociadora de Alicante no ha querido sumarse a un deseado convenio autonómico como ocurre en otras comunidades autónomas pluriprovinciales.

El convenio también introduce mayor seguridad jurídica en materia de contratación, un aspecto clave en el campo, donde son habituales los contratos eventuales y fijos-discontinuos vinculados a campañas. El nuevo texto actualiza y clarifica las normas, establece criterios objetivos de llamamiento y reconoce la comunicación por WhatsApp como medio válido. Además, refuerza las garantías para evitar la pérdida injustificada de la condición de fijo-discontinuo. Todo ello aporta transparencia y reduce la incertidumbre tanto para empleadores como para trabajadores. En cuanto al complemento de antigüedad, queda congelado. Sin embargo, las personas trabajadoras que ya lo venían percibiendo lo mantienen en las mismas condiciones, respetándose los derechos adquiridos.

Junto al convenio se han publicado las nuevas tablas salariales para 2026, con un incremento del 2,9 %, publicado el 26 de febrero. Estas tablas, vigentes del 1 de enero al 31 de diciembre de 2026, recogen los salarios mensuales y diarios de todas las categorías profesionales, así como el Salario Hora Profesional (SHP), que incluye pagas extraordinarias, vacaciones, festivos y beneficios. Este incremento permite mantener el poder adquisitivo de las personas trabajadoras, al tiempo que ofrece a las explotaciones un marco salarial claro y previsible para planificar el ejercicio.

Más información, convenio y tablas salariales: <https://bit.ly/4a-MeyMY>. ■

Citi, s.a.

- VENTA Y REPARACIÓN DE BOMBAS DE AGUAS LIMPIAS Y RESIDUALES
- INSTALACIONES HIDRÁULICAS, ELÉCTRICAS Y EQUIPACION DE POZOS
- INSTALACIÓN Y MANTENIMIENTO DE CENTROS DE TRANSFORMACIÓN
- BOMBEO SOLAR, TELECONTROL, CALDERERÍA Y AFOROS
- SISTEMAS DE FILTRADO Y TRATAMIENTO DE AGUA

Distribuidor Oficial:

C/ Senyera, 9 Polígono Industrial del Mediterráneo
46560 MASSALFASSAR (Valencia)
Tel. 96 140 08 66/61

www.citi-sa.com · administracion@citi-sa.com

Servicio de Guardia para averías urgentes:

96 140 08 66

SEGUROS// La nueva Ley introduce modificaciones clave

Seguro obligatorio de maquinaria agrícola

A partir del 2 de enero de 2026, agricultores y ganaderos deberán revisar a fondo su parque de maquinaria. La entrada en vigor de la Ley 5/2025 introduce una modificación clave: muchas máquinas que hasta ahora no necesitaban seguro obligatorio pasan a estar sujetas a él, incluso si nunca salen de la explotación agrícola. Se trata de un cambio con un objetivo claro: aumentar la seguridad jurídica y la protección de personas y bienes ante cualquier accidente / Laura Palacios

Un cambio legal que afecta directamente al campo

La reforma adapta la normativa española a la Directiva Europea 2021/2118, que pedía una definición más precisa y homogénea de lo que se considera un vehículo a motor. Con ello se busca reforzar la protección al perjudicado y evitar conflictos cuando los accidentes ocurren en fincas privadas, almacenes o instalaciones agrícolas, algo muy habitual en el día a día del campo.

Hasta ahora, muchas máquinas podían quedar fuera de la obligación simplemente por no estar matriculadas. A partir de 2026, eso deja de ser relevante: ya no importa si la máquina está matriculada, sino su capacidad para generar daño como vehículo.

¿Qué se considera ahora un vehículo a motor?

La nueva definición deja de mirar la matrícula y se centra en características materiales y técnicas. Según la Ley 5/2025, será vehículo a motor todo aquel que:

- Se acciona exclusivamente mediante fuerza mecánica,
- Circula por el suelo,

Y cumple uno de estos criterios:

- Velocidad máxima de fábrica mayor a 25 km/h, o
- Más de 25 kg de peso y velocidad por encima de 14 km/h.

Esto incluye una larga lista de máquinas que antes muchos agricultores consideraban "internas" o "de almacén", tales como:

- Tractores antiguos sin matrícula
- Carretillas elevadoras
- Dumpers
- Motocultores grandes
- Quads agrícolas
- Cosechadoras
- Maquinaria autopropulsada industrial o de obra usada en el entorno agrario

Es decir, prácticamente cualquier máquina que se mueva por sí misma y tenga un mínimo de potencia.

El error habitual: "mi seguro de explotación ya lo cubre"

Uno de los puntos importantes, fuente habitual de malentendidos, es que el seguro de Responsabilidad Civil de la explotación NO sustituye al seguro obligatorio de vehículos a motor.

Esto significa que, si ocurre un accidente con una máquina que debería tener seguro obligatorio, y no lo tiene, y el accidente se produce en el acto de circulación y no en el acto de realización de los trabajos agrícolas, la responsabilidad recae

directamente sobre el titular de la explotación, incluso si el accidente ocurre dentro de la finca y en tareas agrícolas habituales.

Un simple atropello accidental en un patio, un impacto contra un empleado o un tercero, un vuelco en una maniobra o un golpe con una carretilla pueden convertirse en un problema muy serio si no se dispone del seguro obligatorio correspondiente.

"Hecho de la circulación": tu explotación también cuenta

La Ley 5/2025 redefine por completo qué se entiende por "hecho de la circulación", ampliando su alcance afectando a la realidad del trabajo agrícola. A partir de 2026, se considera circulación cualquier uso del vehículo como medio de transporte, independientemente del tipo de terreno y sin importar si está parado o en movimiento. Esto incluye maniobras en patios, movimientos dentro de almacenes, desplazamientos por fincas privadas o áreas restringidas. La nueva definición elimina las dudas interpretativas que tantas disputas generaban entre asegurados, aseguradoras y juzgados.

¿Qué pasa si no aseguro lo que debo asegurar?

No cumplir con la obligación puede tener consecuencias importantes:

- Multas económicas, similares a las de vehículos tradicionales.
- Responsabilidad personal del titular, que puede tener que asumir indemnizaciones elevadas.
- Intervención del Consorcio de Compensación de Seguros, que después puede reclamar al titular el importe pagado.

En definitiva: no asegurar la maquinaria obligatoria puede salir mucho más caro que la propia póliza.

¿Dónde puedo consultar si mis máquinas deben asegurarse?

En LA UNIÓN revisamos tu maquinaria agrícola para determinar qué equipos deben asegurarse según la nueva ley. También facilitamos orientación sobre pólizas adecuadas y gestión de documentación para que la contratación sea lo más sencilla posible.

Mejor adelantarse que lamentarlo

La reforma del seguro obligatorio de vehículos a motor supone un cambio profundo, especialmente para el sector agrario, donde convive una gran variedad de máquinas autopropulsadas que hasta ahora no se consideraban vehículos a motor a efectos legales.

2026 es el momento de revisar, regularizar y proteger tu maquinaria. Contacta con las oficinas de LA UNIÓN o llámanos al 963530036. ■

Presència de LA UNIÓ en la Gala Importants del Diario Información.

Centre Naturem a Borriana.

Curs de Manipulador de Plaguicides de LA UNIÓ a Elx.

LA UNIÓ, en l'acte de lliurament dels Premis de El Periódico de Aquí de l'Horta Nord.

Curs de Manipulador de Plaguicides de LA UNIÓ a Gandia.

Curs de Manipulador de Plaguicides de LA UNIÓ a Xàtiva.

Curso de Manipulador de Plaguicidas de LA UNIÓ en Ayora.

Una representació de LA UNIÓ al Congrés Nacional de la Alcachofa celebrat a Benicarló.

Una delegació de LA UNIÓ, en la feria del embutido de Requena.

Membres de LA UNIÓ en la xarrada sobre Mercosur de l'eurodiputat Vicent Marzà a Carlet.

LA UNIÓ, un any més participant en la XXII Mostra de la Trufa Negra de l'Alt Maestrat, celebrada enguany a Catí.

Participació de LA UNIÓ a una xarrada sobre Mercosur a Borriana.

Intervenció de LA UNIÓ en la xarrada sobre els efectes dels acords comercials amb tercers països a Betxí.

Tres representants de LA UNIÓ (Marina Brotons, Fernando Durà i Daniel Carbonell) intervien a la Setmana de l'Economia d'Alzira.

Daniel Carbonell, membre de la comissió executiva de LA UNIÓ, intervé en una xarrada sobre Mercosur a València.

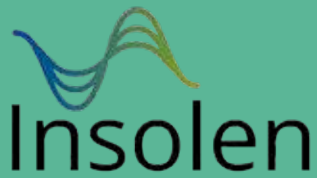
Xarrada informativa de LA UNIÓ sobre l'acord amb Mercosur a Bétera.

Presentació de l'Anuari de Castellón Plaza.

Xarrada informativa de LA UNIÓ a Nules per explicar com protegir la collita davant riscos comercials, climàtics i financers, amb ferramentes clau com el contracte de venda, l'assegurança agrària i l'assegurança de crèdit.

¡GRACIAS! GRACIES!

La Convención de Eficiencia Energética celebrada en Benlloc ha sido un éxito y ha puesto sobre la mesa algunos de los retos más importantes para el sector porcino y avícola, como la retirada de cubiertas con amianto, la oportunidad de instalar fotovoltaica para reducir el coste eléctrico y el GLP como solución eficiente para calefacción y climatización en granjas. Desde Grupo Insolen seguimos dando el siguiente paso ofreciendo a los asistentes una visita técnica gratuita en sus explotaciones, donde analizaremos cada caso y elaboraremos una auditoría energética personalizada con soluciones reales para mejorar la eficiencia y la rentabilidad de sus granjas

Solicita tu Asesoría Técnica Gratuita

613 43 11 28

launio@insolen.com

Directori d'oficines

ESTEM A PROP DE TU

Estamos cerca de ti

ALACANT

Comarca	Oficina	Adreça	Telèfon	Correu Electrònic
OFICINA PROVINCIAL	LA UNIÓN - Elx	Camino Vizcarra, 1 Partida Alzabares Bajo	T966614668	elx@launio.org
Alacantí	LA UNIÓN - Alacant	C/ Pintor Lorenzo Casanova, 4-4º.	M662364613	atrave@launio.org
Alt Vinalopó-Ei Comtat	LA UNIÓN - Beneixama	C/ Doctor Silvestre, 1	M662364613	atrave@launio.org
Marina Alta	LA UNIÓN - Pego	C/ Sant Eloi, 6 Edif. OCAPA (Cámara Agraria)	M662364613	atrave@launio.org
Marina Baixa	LA UNIÓN - Callosa d'En Sarrià	C/ Jaume Roig, 5 (Biblioteca Sala OMAC)	M662364613	atrave@launio.org
Vega Baja	LA UNIÓN - Almoradí	Ctra. Algorfa, 16 (Escuela de Oficios Taller)	M662364613	atrave@launio.org
Vinalopó Mitjà	LA UNIÓN - Pinoso	Av. Constitución, 62	M662364613	atrave@launio.org

CASTELLÓ

Comarca	Oficina	Adreça	Telèfon	Correu Electrònic
OFICINA PROVINCIAL	LA UNIÓN - Castelló	C/ Ramón y Cajal, 17	T964270366	ssafont@launio.org
Alto Palancia	LA UNIÓN - Jérica	Av. Constitución, 11	T964128142	altopalancia@launio.org
	LA UNIÓN - Segorbe	C/ Fray Luis Amigó, 11-2º	T964128142	altopalancia@launio.org
Els Ports	LA UNIÓN - La Mata	C/ Esglesia, 7	T964180070	elsports@launio.org
Maestrat	LA UNIÓN - Albocàsser	C/ Huerta, 15	T964428475	ebarrneda@launio.org
	LA UNIÓN - Alcalá de Xivert	C/ Santa Barbara, 6	T964497036	lajana@launio.org
	LA UNIÓN - Benassal	Plaça d'En Blasc d'Aragó, 18	M608099516	egarcia@launio.org
	LA UNIÓN - Benicarló	C/ Cesar Cataldo, 2	T964460068	lajana@launio.org
	LA UNIÓN - Canet La Roig	Avda. Isabel Llombart, 7	T964494056	sromeu@launio.org
	LA UNIÓN - Culla	C/ Recaredo García, 11	M608099516	egarcia@launio.org
	LA UNIÓN - La Jana	C/ Xert, 33 - 1º	T964497036	lajana@launio.org
	LA UNIÓN - Sant Mateu	Plaça del Laurador, 1 (Llar del Jubilat)	M610509351	lajana@launio.org
Plana Alta-Alcalatén	LA UNIÓN - Cabanes	C/ Sant Vicent, 38	T964332176	planaalta@launio.org
	LA UNIÓN - Els Rosildos	Av. Constitución	T964332176	planaalta@launio.org
	LA UNIÓN - Les Coves de Vinromà	C/ Nou, 15	T964332176	planaalta@launio.org
	LA UNIÓN - Les Useres	Plaça Ajuntament, 9 (Baix)	T964388955	planaalta@launio.org
	LA UNIÓN - Torreblanca	C/ Sant Antoni, 443	T964332176	planaalta@launio.org
Plana Baixa	LA UNIÓN - La Vall d'Uixó	C/ Salvador Cardells, 29	T964692018	planabaixa@launio.org
	LA UNIÓN - Vila-real	C/ La Murà, 28	T964535533	planabaixa@launio.org

VALÈNCIA

Comarca	Oficina	Adreça	Telèfon	Correu Electrònic
OFICINA PROVINCIAL	LA UNIÓN - València	C/ Marqués de Dos Aigües, 3-1º	T963530036	launio@launio.org
Camp de Túria	LA UNIÓN - Benaguasil	C/ Benissanó, 57	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - La Pobra de Vallbona	C/ Senyera, 31	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - Bétera	C/ Estació, 5 (Casa Nebot)	T672103764	mmora@launio.org
Horta Nord	LA UNIÓN - Meliana	C/ Maria Manglano, 2	M674007515	jlucas@launio.org
Horta Sud	LA UNIÓN - Silla	C/ Santa Teresa, 11	T962531417	rperis@launio.org
Hoya de Buñol	LA UNIÓN - Cheste	C/ Mariana de Pineda, 1	T962531417	rperis@launio.org
La Costera	LA UNIÓN - Xàtiva	Ptge Moncada/ Alameda, S/N 2º PIS	T962283895	valldalbaida@launio.org
La Safor	LA UNIÓN - Barx	C/ Gandia nº 55 (Antic Ajuntament)	T962264020	valldalbaida@launio.org
Ribera Alta	LA UNIÓN - Alginet	C/ Arzobispo Sanchis, 26	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - Carlet	C/ Nostra Senyora de l'Assumpció, 98	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - Turís	C/ Pablo Iglesias, 1	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - La Pobra Llarga	C/ Sant Vicent, 3	T670001648	rperis@launio.org
Ribera Baixa	LA UNIÓN - Cullera	C/ El Prado (Antiga OCAPA)	T962531417	rperis@launio.org
	LA UNIÓN - Sueca	CAM C/Cullera, 15	T962531417	rperis@launio.org
Utiel-Requena	LA UNIÓN - Requena	C/ Chera, 1	T607207464	aserrano@launio.org
	LA UNIÓN - Utiel	C/ Beato Gálvez, 4-1º	T962171056	aserrano@launio.org
Vall d'Albaida	LA UNIÓN - Fontanars	C/ Antonio Machado, 5 (Centre Cultural 1pís)	T962264020	valldalbaida@launio.org
	LA UNIÓN - La Pobra del Duc	C/ Metge Oscar Durich, 34-1	T962250581	valldalbaida@launio.org
	LA UNIÓN - Llutxent	C/ Parc de Laurador, S/N	T962294271	valldalbaida@launio.org
	LA UNIÓN - Quatretonda	C/ Sant Josep, 9	T962264020	valldalbaida@launio.org

MISION

Asesorar, innovar, ser competitivos y respetar el medio ambiente dentro del marco de una actividad profesional y empresarialmente rentable.

VISION

Liderar el sector de suministros agrícolas.

VALORES

Calidad, transparencia y responsabilidad con nuestros grupos de interés.

COARVAL COOP. V.

Pol. Industrial Calle 5 Parcela C-7, 46220 Picassent (VALENCIA)

Tel: 96 305 55 00

www.coarval.com

